

**ART
+ ESCOLA
+ REFUGI**

**ART I ESCOLA
2018 - 2019**

ART + ESCOLA + REFUGI

16.05.2019 - 27.07.2019

Exposició dels projectes realitzats
en el marc de la vuitena edició
d'ART I ESCOLA.

**ART
+ ESCOLA
+ REFUGI**

ART I ESCOLA 08

2018 - 2019

ESCOLA VEDRUNA-TONA

ESCOLA SENTFORES

ESCOLA GUILLEM DE MONT-RODON

ESCOLA MIQUEL MARTÍ I POL

ESCOLA ELS VENTETS

ESCOLA ROCAPREVERA

ART i ESCOLA és un programa impulsat per **H. Associació per a les Arts Contemporànies** (entitat gestora d'**ACVic Centre d'Arts Contemporànies**) i el **Centre de Recursos Pedagògics d'Osona**, que es porta a terme en escoles i instituts. Es va iniciar el 2011 amb la col·laboració i implicació de diverses institucions, entitats i persones que exerceixen d'assessors, acompanyants o consultors del professorat que hi participa. En aquesta vuitena edició compta amb implicació de **Cal Gras, l'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic, l'Escola d'Art de Torelló, H. Associació per a les Arts Contemporànies, Katakarak, Pakdart, el Taller Isa Basset, la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya** i persones a títol individual. Tots ells constitueixen l'equip de treball d'Art i Escola.

Art i Escola promou i posa en valor la presència de l'art als centres educatius. Vol fomentar processos col·laboratius, conèixer el que es fa a les escoles en relació amb les arts, compartir-ho, contaminar els plantejaments i metodologies entre els implicats, i portar a l'escola elements que formen part dels debats culturals contemporanis. **Art i Escola** entén que les arts poden ser nexes entre diferents disciplines que s'imparteixen a l'escola, entre el professorat de diversos centres educatius, entre persones que treballen en àmbits de les arts i els docents, i també un instrument d'aprenentatge per als alumnes basat en el treball per projectes.

Objectius

- Promoure i donar valor a la presència de l'art a l'escola i des de l'escola.
- Donar suport als docents per desenvolupar projectes transversals, mostrar i difondre els treballs que es realitzen a partir d'un eix temàtic comú.
- Establir una xarxa de col·laboracions entre diferents entitats de l'àmbit de les arts i l'educació.
- Compartir recursos, metodologies i mecanismes d'avaluació, mitjançant la relació entre pràctiques artístiques contemporànies i la pedagogia.
- Donar visibilitat als projectes i treballs que es realitzin en els centres educatius.
- Proporcionar eines útils per revitalitzar la tasca educativa.

INSTITUT MOIANÈS

ESCOLA ANDERSEN

PRESENTACIONS DE PROJECTES

PRESENTACIONS DE PROJECTES

PRESENTACIONS DE PROJECTES

JORNADA D'OBERTURA

DURADA I ESTRUCTURA DEL PROJECTE

Cada centre educatiu determina la durada que atorga al seu projecte, tot i que aquesta ha de poder plantejar-se en una temporalitat coherent que permeti integrar **un procés de treball, una metodologia, uns referents i un resultat final**.

Treball a les aules. Durant el desenvolupament dels projectes es configuren uns grups de treball formats per docents dels diferents centres educatius i persones de l'equip d'Art i Escola. Aquests grups es troben per debatre sobre els continguts i la metodologia dels projectes.

Jornada d'obertura. Trobada inicial que serveix de punt de partida del programa. Aquest curs va comptar amb la presència de **Pilar Bonet**, Dra. en Història de l'Art, professora d'art i disseny contemporani a la UB i curadora d'exposicions, **Ferran Blancafort**, arquitecte i professor de disseny i **Marc Vilella**, biòleg i membre del Grup de Naturalistes d'Osona, que van realitzar un debat a tres bandes sobre el concepte Refugi.

Presentació conjunta dels projectes realitzats a cada centre educatiu i explicada pels alumnes. Aquestencontre s'utilitza també per experimentar amb les formes d'exposar un projecte artístic. Es realitza a l'Aula Magna de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya.

Jornada d'intercanvi d'experiències entre professorat, realitzada mitjançant grups de debat, en la que el professorat comparteix i valora les metodologies, els processos i els resultats.

Presentació en format expositiu del programa ART + ESCOLA + REFUGI a partir d'una mostra dels treballs realitzats a cada centre educatiu. Es realitza a ACVic Centre d'Arts Contemporànies.

www.artiescola.cat – És el lloc web que aglutina les activitats i projectes realitzats en les diferents edicions d'Art i Escola. És un arxiu dels projectes que s'hi generen.

Les Maletes ART + ESCOLA + LLUM i ART + ESCOLA + BUIT són dues maletes pedagògiques que van sorgir en les edicions d'Art i Escola en què es treballava entorn de **la llum i el buit** amb l'objectiu de facilitar als educadors uns materials senzills i lleugers per poder dur a terme a l'aula algunes de les experiències més significatives que van desenvolupar les escoles implicades en aquelles edicions. Les maletes són un recurs gratuït per a qualsevol centre educatiu, que es pot sol·licitar contactant amb ACVic (educació@acvic.org).
Més informació: [<http://artiescola.cat/>]

REFUGI

De l'abraçada a la casa

Un **refugi** és una protecció contra un perill, una inclemència. Pot ser un espai on amagar-se, on protegir-se de les pors, dels altres o fins i tot d'un mateix.

Una cabana és un refugi.

El refugi de muntanya.

El refugi antiaeri.

El de pescadors.

Un niu, un cau.

Un paraigües.

Una disfressa, una màscara.

La casa.

Hi ha refugis simbòlics: l'amistat, la família, l'amor.

L'escola. Una associació, una agrupació.

La colla, el grup amb el qual t'identifiques i et resguardes.

També una tribu urbana actua com a refugi, en la que et barreges entre iguals.

O les modes o la "zona de confort".

I fins i tot les drogues poden ser refugi per algunes persones.

Àmbits educatius des dels quals s'ha treballat:

Valors:

Si parlem de refugi, podem parlar d'emocions. Una abraçada.

Podem parlar de necessitats primàries.

El nostre comportament, respecte el grup, ens pot fer sortir de la norma, de l'espai de confort.

La introspecció.

Tecnologia:

Arquitectura, construcció, habitatge...

Ciències naturals:

La closca, el niu, el camuflatge. Com es comporten els éssers vius en relació a la protecció?

Els parcs naturals o les zones integrals són refugis de fauna i flora.

La Terra és el refugi de tots.

Ciències socials:

El dret a l'habitatge és el dret econòmic, social i cultural a un habitatge i refugi adequat. Està reconegut en moltes constitucions nacionals, en la Declaració Universal dels Drets Humans i en el Pacte Internacional dels Drets Econòmics, Socials i Culturals.

La situació política i social actual ens pot portar a parlar de desnonaments.

O de la situació que porta a milers de persones a abandonar el seu país i buscar refugi en un país exterior. La crisi de refugiats. L'asil polític. Els camps de refugiats...

Llengües:

La pròpia llengua, respecte a les altres. Com ens sentim quan no entenem res.

Es pot jugar amb les metàfores, quan escapes d'allò que vols dir. Els eufemismes per no buscar la confrontació. Allò políticament correcte. Les formes poètiques.

Música:

Aquella que ens fa sentir bé. O la que escoltem quan estem angoixats, tristos, amoïnats... i que actua com a refugi personal. O es poden analitzar cançons que giren entorn d'aquesta temàtica.

ALGUNS REFERENTS ARTÍSTICS:

Ai Wei Wei (Xina, 1957), Alícia Casadesús (Catalunya, 1968), Georgina Starr (Leeds, 1968), Gillian Wearing (Anglaterra, 1963), Giuseppe Penone (Itàlia, 1947), Gregor Schneider (Rheydt, 1969), Irene Pérez (Catalunya, 1975), Johannes Vermeer (Holanda, 1632), Josep-Maria Martín (Ceuta, Espanya - 1961), Julian Schnabel (Estats Units, 1951), Kristof Wodisko - (Polònia, 1943), Laia Solé (Catalunya, 1976) *Writing on it all*, Lambert kamps (Holanda, 1974) *Cozy shelter*, Louise Bourgeois (França, 1911), Marc Parrot (Catalunya, 1967) *Disc i spectacle Refugi*, Marc Sellarès (Catalunya, 1973), Mario Mertz (Itàlia, 1925), Marjetica Portc (Eslovènia, 1953), Martín Ruiz Azua (Euskadi, 1965) *Casa bàsica*, Nils Udo (Alemanya, 1937) *Clemson Clay Nest*, Santiago Cirugeda (1971, Sevilla) *Recetas Urbanas*, Shigeru Ban (Japó, 1957), Sue de Beer (Estats Units, 1973), Tadashi Kawamata (Japó, 1953), Wolfgang Laib (Alemanya, 1950) i Xavier Arenós (País Valencià).

I algunes exposicions com: **SAFE: Design Takes On Risk**, al MOMA de Nova York, **Un lugar en el mundo**, a la Fundació Cajazol o **No place like home**, al Museu d'Art de Munich.

ÍNDEX

- 10 **ESCOLA ANDERSEN, VIC.** Cicle Superior d'Educació Primària
- 11 **INSTITUT ANTONI POUS I ARGILA, MANLLEU.** 4t d'Educació Secundària
- 12 **ESCOLA BARNOLA, AVINYÓ.** Tota l'escola (Educació Infantil i Primària)
- 13 **ESCOLA BELLPUIG, SANT JULIÀ DE VILATORTA.** 4t, 5è i 6è d'Educació Primària
- 14 **ESCOLA DR. JOAQUIM SALARICH, VIC.** Cicle Superior d'Educació Primària
- 15 **FEDAC VIC.** 6è d'Educació Primària
- 16 **FEDAC VIC.** 3r d'Educació Secundària
- 17 **ESCOLA EL GURRI (ZER GUILLERIES), TARADELL.** Tota l'escola (Educació Infantil i Primària)
- 18 **COL·LEGI EL ROSER, SANT JULIÀ DE VILATORTA.** 4t d'Educació Secundària
- 19 **ESCOLA EL VINYET, SOLSONA.** Tota l'escola (Educació Infantil i Primària)
- 20 **ELPETITMIQUEL (SANT MIQUEL DELS SANTS), VIC.** 5è d'Educació Primària
- 21 **ESCOLA ELS CASTANYERS (ZER GUILLERIES), VILADRAU.** Tota l'escola (Educació Infantil i Primària)
- 22 **ESCOLA ELS VENTETS (ZER EL MOIANÈS LLEVANT), COLLSUSPINA.** Cicle Inicial d'Educació Primària
- 23 **ESCOLA ESTEL, VIC.** Primària II d'Educació Especial (de 9 a 12 anys)
- 24 **ESCOLA GUILLEM DE MONT-RODON, VIC.** P4 i P5 d'Educació Infantil
- 25 **ESCOLA GUILLEM DE MONT-RODON, VIC.** 6è d'Educació Primària
- 26 **INSTITUT JAUME CALLÍS, VIC.** 3r i 4t d'Educació Secundària
- 27 **ESCOLA JOSEP MARIA XANDRI, SANT PERE DE TORELLÓ.** 5è d'Educació Primària
- 28 **ESCOLA L'AGULLOLA, RUPIT I PRUIT.** Tota l'escola (Educació Infantil i Primària)
- 29 **ESCOLA L'ERA DE DALT, TONA.** Cicle Mitjà d'Educació Primària

- 30 **ESCOLA LA MONJOIA, SANT BARTOMEU DEL GRAU.** Cicle Mitjà i Superior d'Educació Primària
- 31 **ESCOLA BRESSOL LA PITOTA, PRATS DE LLUÇANÈS.** 2-3 anys
- 32 **INSTITUT LA PLANA, VIC.** 2n d'Educació Secundària
- 33 **INSTITUT LES MARGUES, CALLDETENES.** 4t d'Educació Secundària
- 34 **COL·LEGI MARE DE DÉU DE LA GLEVA, LES MASIES DE VOLTREGÀ.** Tota l'escola (Educació Infantil, Primària i Secundària)
- 35 **ESCOLA MIQUEL MARTÍ I POL, LLIÇÀ D'AMUNT.** Tota l'escola (Educació Infantil i Primària)
- 36 **INSTITUT MIQUEL MARTÍ I POL, RODA DE TER.** 2n d'Educació Secundària
- 37 **INSTITUT MOIANÈS, MOIÀ.** 1r d'Educació Secundària
- 38 **INSTITUT MOIANÈS, MOIÀ.** 4t d'Educació Secundària
- 39 **ESCOLA ROCAPREVERA, TORELLÓ.** 3r i 4t d'Educació Secundària
- 40 **COL·LEGI SAGRAT COR DE JESÚS, VIC.** Cicle Inicial i Mitjà d'Educació Primària
- 41 **COL·LEGI SANT MIQUEL DELS SANTS, VIC.** 4t d'Educació Secundària
- 42 **ESCOLA SENTFORES, VIC (La Guixa).** P4 i P5 d'Educació Infantil
- 43 **ESCOLA TOMÀS RAGUER I CEE RAMON SURIÑACH, RIPOLL.** 6è d'Educació Primària i Educació Especial
- 44 **ESCOLA VEDRUNA, MANLLEU.** 3r d'Educació Primària
- 45 **ESCOLA VEDRUNA ESCORIAL VIC.** 4t d'Educació Secundària
- 46 **ESCOLA VEDRUNA-TONA, TONA.** Tota l'escola (Educació Infantil, Primària i Secundària)
- 47 **ZER EL CARDENER - ESCOLA SANT ESTEVE I ESCOLA JOAN DE PALÀ, VALLS DE TORROELLA I LA COROMINA (CARDONA).** Tota l'escola (Educació Infantil i Primària)

REFUGIS. PETITES HISTÒRIES

CICLE SUPERIOR D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Dolors Fontarnau, Joan Ramon Puntí, Pili Canal, David Castany, Maribel González, i Marta Rovira

Assessorament: Jordi Lafon, Neus Larred i Juan Carlos Moreno

Alumnes que hi participen: 118 alumnes

El projecte parteix d'identificar els diferents tipus de refugi que podem trobar o necessitar. Després d'això, cada un dels grups que hi participen en tria un i, per explicar-lo, construeix un relat.

Serà a partir d'aquest relat inicial que es crearà un guió de caire cinematogràfic per explicar la història. Per decidir les diferents escenes es realitzarà un *story board* on també quedaran reflectits els diferents plans que seran emprats en el rodatge.

Es dedicarà un temps a explicar els principals conceptes del llenguatge cinematogràfic per poder aplicar-los en cada treball. Tota aquesta feina quedarà reflectida en un dossier de treball personal per a cada alumne.

Seguidament cada grup dissenyarà i fabricarà les maquetes, i triarà els personatges que els serviran per fer el rodatge de les pròpies històries. Aquestes tasques es treballaran de forma cooperativa.

Després de fer el rodatge (presa de fotografies, en realitat) s'ensenyarà la tècnica d'edició *stop motion* perquè cada grup pugui animar la seva pròpia pel·lícula. Un cop editades les diferents històries, es farà l'edició d'una sola pel·lícula per poder fer-ne un visionat general.

THE SHELTER – A PROCESS THROUGHOUT THE LAYERS OF OUR SKIN

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Arantza Lacasa i Marta Davesa
Col·laboradors i agraïments a: Ruel Anderson (Oregon, USA), taller de percussió corporal. Arnau Quintana, professor de català i Joan Silva, professor de llatí. Varen treballar el concepte de refugi a les seves assignatures, la qual cosa va enriquir el *background* de l'alumnat pel que fa a fonts d'altres àmbits, qüestionant així l'epistemologia del concepte. Agrair també a la Núria, la conserge del centre, per haver facilitat la logística, així com al professorat de 4rt del centre que han cedit temps de la seva matèria. Tanmateix, estendre l'agraïment a l'equip directiu per haver apostat per aquest projecte.

Assessorament: Quim Moya, Fina Padrós i Sol Roca

Alumnes que hi participen: 53 alumnes

L'art és idoni com a eix vertebrador de la producció del coneixement, perquè els elements que l'identifiquen permeten navegar a través del pensament divergent, on es generen preguntes obertes i se'n desprenen respostes que permeten seguir indagant.

Quan tot deixa d'estar controlat entra en joc la improvisació.

Així, durant aquest projecte hem anat navegant, de vegades a la deriva, dins un format que no espera resultats, sinó que s'alimenta de processos d'aprenentatge creatiu, explorant l'epistemologia del concepte refugi des de la vivència de l'alumnat.

Hem anat cercant formats que ens permetessin articular l'experiència artística per mitjà d'un treball col·laboratiu, fent ús del pretext dramàtic o les empremtes del cos. El concepte proposat era molt ampli, i vam esbrinar que des de l'experiència personal podríem arribar a co-crear el refugi trobant nexes entre les recerques individuals.

Així el refugi es va convertir en la primera pell.

I dins la primera pell hi ha el so del nostre cor! És per això que vam fer un *workshop* de percussió corporal.

A les preguntes "Què habita dins la primera pell?" O "Què mostrem de nosaltres en la nostra primera pell?" l'alumnat va començar a fer una recerca amb resultat, o no, enregistrant en vídeo el quadern de bitàcola de les seves pròpies indagacions.

Els processos individuals han generat creacions varies les quals tenen com a comú denominador que transpiren sentiments diversos capitanejant el naixement de nous coneixements.

A la presentació que van fer a la UVic així ho expressaven, dificultats i facilitats dins el propi procés d'aprenentatge, vestit de l'emoció més intensa viscuda per a elles i ells.

Quaranta alumnes, nou emocions i infinites possibilitats de seguir indagant.

La següent pregunta que es proposava volia saber com seria la segona pell si fos un objecte...

Actualment l'alumnat està consensuant com exposar les seves pells, els seus refugis, de forma que siguin un.

LLUM EN LA FOSCOR

TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA)

Docents implicats: Bet Corominas, Amanda Flamerich, Mercè Guiteras, Ricard López, Ester Morral, Anna Salvans, Raquel Tàpia, Joan Vila, Leo Xandri, Estel Busquets, Anna Girbau, Txell Bruguera, Gemma Vilajuana, Mònica Xuclà, Edgar Roderó, Anna Oliveras i Toni Alcalà

Assessorament: Eudald Alabau, Alícia Casadesús i Eli Soler

Alumnes que hi participen: 181 alumnes

Enguany cada curs ha anat treballant el projecte dels refugis des de diferents vessants:

A P3 a través del primer refugi: l'embaràs.

A P4, les cases com a refugi essencial.

A P5, 3r i a 4t des d'una vessant més emocional, partint del refugi físic per a arribar al refugi interior.

A 1r s'ha treballat de manera més científica, descobrint les propietats físiques d'un refugi.

A 2n han aprofundit en els refugis animals.

A 5è, el perquè una màscara et fa sentir més fort davant de les adversitats. A 6è s'ha treballat la història del «Refugi», local de jovent d'Avinyó.

El treball que exposem és el resum dels diferents projectes realitzats a l'escola. L'àudio reflecteix el que s'han emportat els alumnes després d'haver treballat el projecte dels refugis. Les màscares, elaborades pels infants de P3, P4 i P5, és una representació de les diferents vessants dels refugis: la protecció davant dels "perills" externs i la llum dins la foscor, els refugis emocionals i les persones que t'ajuden a superar les pors, els perills...

Creiem que enguany el tema ha servit per aprofundir en molts temes diversos i que ahora ha portat als infants a ser més conscients, a nivell emocional, de què o qui és un refugi per a ells i en quins moments hi recorre. Creiem que fer-los conscients d'aquestes emocions els ajuda a créixer en autoestima i com a persones.

REFUGIS CAP ENDINS, REFUGIS CAP ENFORA

4T, 5È I 6È D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Paula Díez Serrat, Mª Antònia Rierola i Francesca López

Assessorament: Paquita Clot, Quique Giménez i Mercè Iglesias

Alumnes que hi participen: 59 alumnes

Dins els Espais Artístics del grup de grans (4t, 5è i 6è) s'ha treballat el *Refugi* deixant que cada grup tirés endavant la seva pròpia proposta després d'una reflexió comuna.

Refugis cap enfora: sovint busquem refugi en la família, en els amics, en l'esport que practiquem, en les nostres aficions...

La companyia, la col·lectivitat, el suport i l'amistat van ser els objectius a reforçar del primer grup.

Van construir un **Refugi de trobada** al pati de primària. Trobaven a faltar un espai per dibuixar, parlar i estar tranquils.

Uns palets, una caixa de lectures dinamitzades pels propis alumnes, uns fils de colors fent de cortines i poc més van ser suficients per afegir al pati un racó interessant. Va ser reconfortant pels seus creadors sentir a l'escola:

"Quedem al refugi a l'hora del pati?"

Refugis cap endins: a vegades quan estem cansats, tristos, decebuts, enrabiats, enfadats, baixos d'ànim... no volem companyia; busquem estar sols. A casa sovint ens tanquem a l'habitació, escoltem música amb els "cascos", ens amaguem en un racó de la casa, pugem a la teulada fins i tot...

A l'escola hi havia un grup d'alumnes que trobava a faltar aquest espai i van idear el **Refugi Desfoga't**. Un espai darrere una cortina esquitxada de pintura on hi pots trobar coixins, frases d'ànim i objectes

antiestrés. Aquest petit racó està situat en una aula de desdoblament que no s'ocupa sovint i permet que els nens i nenes que ho necessitin trobin aquests moments d'intimitat.

El meu lloc perfecte: com a tancament del projecte, els alumnes de 4t van realitzar una meditació visualitzant un lloc on es trobessin a gust, fora de perill, tranquils, amb energia...

Després d'aquests minuts, cada alumne va plasmar el seu lloc imaginat en una caps de cartró cúbica a partir de molta varietat de materials i la llibertat per a transformar-la, retallar-la...

Aquest projecte ens ha conduït per camins rics i diversos. Per reflexions profundes i llibertat plàstica, per converses llargues i silencis.

El treball en equip ha funcionat de manera espontània i ha fet que els projectes cobressin més importància.

Junts hem transformat una mica l'escola.

OBRINT LA MALETA

CICLE SUPERIOR D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Anna Soler i Carla Mas
(estudiant de pràctiques)

Col·laboradors: Cooperativa La Fera Ferotge

Assessorament: Paquita Clot, Quique Giménez i
Mercè Iglesias

Alumnes que hi participen: 20 alumnes

En aquest projecte ens hem acostat a la vida de les persones que busquen refugi, concretament a la d'una nena, la Samira, de l'edat dels mateixos alumnes i que marxa de Síria amb l'objectiu de fugir de la guerra i poder trobar tranquil·litat en una altre país, lluny de casa, juntament amb la seva família. Els alumnes descobreixen el llarg viatge que ha de fer i les dificultats en que es troben. Això els impressiona.

Creien que els refugiats són persones pobres, sense feina, a vegades sense casa... i no és així.

Hem fet aquest treball amb la col·laboració de la cooperativa **La Fera Ferotge**, que ens han explicat vivències reals sobre aquesta realitat.

Amb aquesta història han descobert el món que gira entorn dels prejudicis i els alumnes han pogut explorar i parlar de tot allò que han experimentat a la vida i els ha fet sentir malament. Han vist que les persones tenim molts prejudicis i què comporten.

Cada alumne ha buscat una vivència molesta i l'ha transformada en una paraula, a partir d'aquí ha realitzat un quadre amb diferents tècniques i materials per poder transformar i superar aquest moment difícil.

Finalment han arribat a la conclusió que tots i totes necessitem un refugi en moments difícils.

Aquest refugi pot ser interpretat de moltes maneres. Alguns d'ells són: la família, els amics, el menjar, les pantalles, l'esport...

Han representat tots aquests refugis plàsticament i els han col·locat en una maleta, que simbolitza el viatge que va fer la Samira quan va marxar de Síria.

Amb aquest treball han après a tenir empatia, posar-se a la pell de l'altre.

A veure que els prejudicis que omplen el món, no són bons.

A que a partir de l'art ens podem alliberar de mals moments i exterioritzar sentiments.

A trobar el gust en crear.

A exterioritzar els sentiments i emocions i compartir-los en grup.

LA CASA DE MIS SUEÑOS

6È D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Martí Pedrón, Jèssica Castillo i Núria Serra

Assessorament: Isa Basset, Tuti Cirera i Sandra Sardà

Alumnes que hi participen: 49 alumnes

El projecte que hem dut a terme aquest any amb els alumnes de sisè, rau sobre la temàtica de les cases, com a edificacions i llocs físics on les persones viuen.

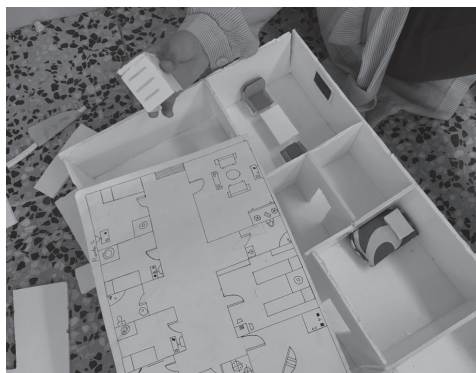
Relacionat amb el tema d'Art i Escola, aquest any es va plantejar als alumnes què era per a ells un refugi i com ho relacionarien amb el projecte de la *Casa dels meus somnis* que estava programat a l'escola.

Inicialment, cada grup cooperatiu d'alumnes va treballar el concepte de refugi i posteriorment ho vam posar en comú amb la resta d'alumnes.

Paral·lelament, vam començar el projecte programat per al segon trimestre amb l'eix vertebrador de la *Casa dels meus somnis* i vam demanar als alumnes que relacionessin la idea inicial del projecte amb la idea de refugi; cada grup hauria de preparar alguna explicació que podia ser en el format que ells volguessin, amb l'objectiu que la presentació fos el punt de partida.

Posteriorment els alumnes van treballar un seguit de conceptes entorn de les comunitats autònomes, les característiques de relleu, economia i habitants. A més, han après aspectes sobre les propietats dels materials, les energies renovables i els ecosistemes.

Per finalitzar el projecte els alumnes han hagut d'idear la seva casa ideal pensant en una persona en concret i ho han fet dissenyant una maqueta.

EL REFUGI DE LES NOSTRES EMOCIONS

3R D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: M. Carme Goula

Assessorament: Isa Basset, Tuti Cirera i Sandra Sardà

Alumnes que hi participen: 50 alumnes

En primer lloc s'ha presentat el tema als alumnes i aquests han anat apuntant les idees que els suggeria. Per reforçar les reflexions s'ha fet una lectura dels documents que ens van proporcionar a ACVic i amb aquesta informació ha estat possible agrupar-se per afinitats de pensaments.

Un cop fets els grups de treball, s'ha aprofundit en l'àmbit escollit. Se n'ha parlat, reflexionat, contrastat opinions i buscat fonts d'informació que els ha ajudat a trobar un sentit al treball pràctic que han dut a terme.

En general, la majoria dels grups han coincidit en la idea del refugi com un espai on les nostres emocions i sentiments estan segurs, on et pots trobar a tu mateix, on no cal simular el que no ets. Un lloc on ets lliure en tots els sentits, on et sents protegit i, un lloc que ens serveix de referència quan ens sentim perduts i on podem trobar el que ens calgui per sentir-nos bé, escoltats, recolzats, valorats i estimats. Aquests llocs de refugi els podem trobar en persones, moments, espais, coses, olors, sons, paisatges...

La manera com ho han interpretat ha estat molt diversa. Alguns ho han representat a través de vídeos en els que han fet un recull d'opinions personals dels seus companys, altres han creat uns cervells protegits per uns elements externs i altres han buscat paraules per expressar el que pensen.

També s'han basat en experiències viscudes i han creat uns refugis de protecció per als immigrants i per a la gent que ha de marxar del seu país per temes polítics (Síria i Veneçuela). La part emocional en aquest cas és un factor que té molta importància.

En el treball s'ha donat llibertat total, tant en allò referent als materials, com en l'elaboració i la creació. La intenció ha estat que trobessin una manera d'expressar-se ben personal, sense condicionants, i que gaudissin del procés creatiu.

EL REFUGI

TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL I
PRIMÀRIA)

Docents implicats: Estefanía Sáez Sellés, Maria Soler Parés i Caterina Vilar Molins

Assessorament: Bruna Dinarès, David Oliva i Montsita Rierola

Alumnes que hi participen: 24 alumnes

Educació infantil:

Vam començar el projecte amb diverses converses sobre el que sabien els infants dels refugis. Vam parlar de diferents refugis. Els infants coneixien sobretot els refugis d'animals.

Vam parlar de quan necessitàvem nosaltres refugi. Vam parlar de la casa com a refugi i del fet que el que ens donava seguretat eren els tresors que teníem dins la casa. La família, el llit de la mare, el nostre peluix, amagar-nos sota la nostra manta... Una casa sense aquests tresors no ens serviria de refugi.

Paral·lelament a tot això va sorgir la idea de construir un refugi per a la nostra biblioteca d'aula. Ens vam adonar que era molt fosca per llegir i vam buscar estratègies per posar-hi llum. També vam decidir fer unes caixes amb els nostres tresors més importants, que voldríem tenir dins el refugi.

A la classe d'anglès vam fer una obra de teatre d'un ericó que buscava refugi.

Cicle inicial, mitjà i superior:

En principi, aquest projecte s'ha abordat fent un buidatge de les diferents idees que els alumnes tenien sobre el concepte refugi que van sorgir en un taller inicial. A partir de les nombroses curiositats que els despertava, van buscar informació sobre els refugis que hi ha arreu de Catalunya. A més, volien saber com eren els refugis i, si també n'hi havia per animals i com eren, per tant, en grups van planificar cercar informació de diferents àmbits: geolocalit-

zar els refugis de Catalunya, tipologies de refugis, materials dels que estan fets, etc.

En la vessant més personal, van buscar notícies sobre persones refugiades, i els alumnes van reflexionar sobre quan necessitaven sentir-se refugiats. Quines coses, llocs i emocions els feien sentir millor.

Aquest projecte s'ha treballat des de diferents vessants. A la part d'expressió escrita s'ha fet un treball de les diferents tipologies textuais (descripció, noticiari, conte, text instructiu...). A escola verda, activitats de plantes en perill d'extinció i es va elaborar un refugi d'insectes. A les TIC, la geolocalització i els power point per presentar els treballs fets en grup. A l'àrea de música, l'expressió corporal i de medi, els animals que construeixen els seus caus.

La plasmació artística que es presenta a l'exposició és la realització d'una petita maqueta d'un refugi amb diferents materials.

COS, REFUGI DE L'ÀNIMA

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Sussana Autet

Assessorament: Quim Moya, Fina Padrós i Sol Roca

Alumnes que hi participen: 15 alumnes

Els alumnes s'han familiaritzat amb artistes d'art contemporani que han treballat de manera directa o indirecta el concepte de refugi. Això els ha permès reflexionar i debatre sobre tres tipus de refugis que ells han identificat: els físics (cabanes, edificis, habitació), els "psicològics" (aquelles aficions, objectes o activitats que fem quan volem aïllar-nos de l'exterior) i els "espirituals".

Elaborant un diari d'artista, els alumnes han anat plasmant aquestes idees en dibuixos, collages o frases que posteriorment han passat a format més gran amb aquarel·la o pintura acrílica.

Prenent com a referència l'obra de l'artista Mark Jenkins, han decidit dur a terme una instal·lació temporal d'escultures al bosc de l'escola, que estan realitzades amb cinta adhesiva transparent i s'han fet utilitzant el seu propi cos com a motlle. Així doncs, cada alumne ha fet una escultura del seu cos i hi ha afegit un element que serveix per identificar el seu refugi psicològic (una pilota per simbolitzar el futbol, uns auriculars per simbolitzar la música, un nen petit per simbolitzar el refugi en d'altres persones, etc.). El refugi espiritual és el mateix per a totes les escultures: una llum a l'interior del cos buit que simbolitza l'ànima.

REFUGI

TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA)

Docents implicats: Sílvia Saborit, Maria Triplana i tot el claustre de mestres

Assessorament: Bruna Dinarès, David Oliva i Montsita Rierola

Alumnes que hi participen: 221 alumnes

El projecte *Refugi* s'inicia a l'espai artístic on es proposa realitzar l'espectacle del moment especial de la música amb aquesta temàtica com a eix principal.

La idea és que tots els grups de l'espai artístic de la comunitat de grans i mitjans, conjuntament amb la comunitat de petits, facin un treball de creació entorn del tema del refugi. Plantegem un espectacle en el que els diferents grups faran la seva proposta i s'aniran enllaçant. En aquesta activitat, els grups de mitjans i grans treballen junts.

Pel que fa al procés de creació, un cop es planteja el fil conductor de l'espectacle, els infants exposen les seves opinions i realitzen una pluja d'idees. A partir de les idees exposades, es fa un recull i es decideix el tipus de refugi que treballarà cada grup. D'aquesta manera apareixen:

1. Refugi de muntanya, refugi de neu, refugi sota el paraigües, refugi al bosc.
2. El tema del *bulling* i dels refugis "mentals" de qui és agredit.
3. El vïncle de la mare i el nadó / L'embrió al ventre de la mare (ventre entès com a refugi).
4. El tràfec del dia a dia, la inèrcia de la societat a fer-ho tot amb presses. I la música com a refugi per trobar la calma.

L'inici i el final de l'espectacle tindrà com a fil conductor els refugiats, aquells que fugen d'un país en guerra per arribar-ne a un altre que els aculli.

A més, els infants del grup de grans elaboren una presentació que es projecta a l'escenari per tal de fer de "decorat" i complementar l'espectacle de moviment.

Els petits, per la seva banda, fan una coreografia relacionada amb els caus dels animals. Treballen per grups, cada grup un cau diferent: conills, talps, llops... Van sortint a l'escenari per grups d'animals fins que tots es troben a dalt, representant un bosc.

L'espectacle esdevé un èxit. A partir d'aquí comença el trajecte individual: i els infants d'un grup de grans s'enregistren realitzant un seguit de preguntes "poderoses" per fer reflexionar als seus companys de l'escola. Posteriorment elaboren un maniquí *challenge* de les seves maneres de refugiar-se i l'envien a totes les aules.

Ara cada classe ja segueix el seu rumb, cada grup investiga els camins que més li interessin, s'adopten rutes molt diferents (els emboscats, el refugi emocional, els refugis mòbils i portables, etc.) però totes unides sota el mateix paraigua, el refugi. Creem un classe que actua com a "centre de control" i en ella és on els infants van comunicant les investigacions, reflexions i dinàmiques elaborades entorn al refugi a fi d'anar-les enllaçant en un mapa de conceptes comú, que dona a conèixer la nostra gran aventura.

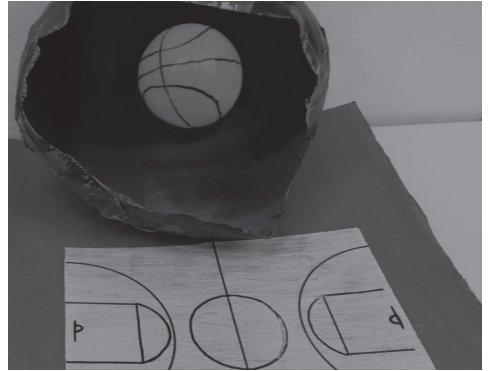
EL MEU REFUGI PERSONAL

5È D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Imma Salarich, Imma Molist, Mariona Vila i Lluç Gómez

Assessorament: Paquita Clot, Quique Giménez i Mercè Iglesias

Alumnes que hi participen: 75 alumnes

L'objectiu era descobrir quin és el propi refugi intern.

Els mestres volíem que el treball fos creatiu i treballés l'art i alhora l'educació emocional de manera que els alumnes tinguessin la oportunitat de recórrer el seu món interior: situacions difícils, pors, neguits... i que acabessin descobrint quin era el seu refugi interior; eina de gran vàlua quan s'han d'afrontar dificultats. També s'han adonat de la importància de les persones properes davant dels entrebancs de la vida.

Ha estat un treball apassionant. Els alumnes diuen que mai s'havien plantejat què és el refugi personal i encara menys, que ells en tinguessin algun. Ha estat un espai de debat, de creativitat i de reflexió individual.

REFUGI

TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA)

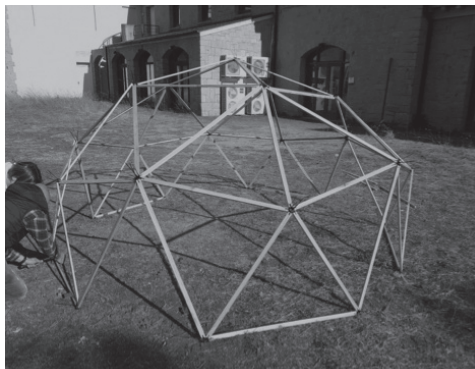
Docents implicats: Pau Espert Cuquerella

Assessorament: Bruna Dinarès, David Oliva i Montsita Rierola

Alumnes que hi participen: 80 alumnes

"Refugi és tot allò on ens sentim segurs", és la frase que més s'ha repetit als feedbacks inicials. Després de reflexionar sobre les diferents tipologies de refugi i haver-los experimentat musicoteràpicament, hem decidit construir un domo geodèsic. Hem aconseguit així un espai nou al pati, un lloc on podem refugiar-nos quan ho necessitem.

UN PETIT REFUGI

CICLE INICIAL D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA AMB LA INTERVENCIÓ DE TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA)

Docents implicats: Maria Romero Español

Assessorament: Isa Basset, Tuti Cirera i Sandra Sardà

Alumnes que hi participen: 38 alumnes

Què és un "refugi"?

Un lloc segur? Una cova? Un castell? Una caseta? Tot jugant amb material d'Educació Física improvisem refugis on ens amaguem.

A l'aula seguim fent petites construccions amb fustes, peces de "lego", etc.

Pensem, i si ...? I si construïm un refugi de veritat per posar al pati?

Un cop decidits, anem per feina.

Ens caldrà quelcom que ens faci d'estructura del refugi... els arbres, caixes de plàstic, fustes? no ens acaba de convèncer.

Abandonada a les golfes de l'escola descobrim una mena de petita tenda feta de tubs de plàstic i tela. Ens anirà perfecte!

Desmuntem la tela i ens quedem amb la base de plàstic.

Volem que el refugi sigui resistent i per això, cobrim l'estructura amb una primera capa de tela de galliner. Mesurem amb cinta mètrica, tallem amb alicates, lliguem amb brides... tot plegat ens porta a descobrir coses que fins ara no coneixíem.

Un cop tenim la primera capa, el que tenim clar és que si el refugi ens ha de protegir, no pot entrar-hi aigua quan ploqui de cap de les maneres, és per això que hi enganxem una espuma impermeable

al damunt. Això sí, prèviament hem comprovat mitjançant un petit experiment que, realment, l'espuma compleix les funcions previstes.

Per fer la darrera capa, la que es veurà i acabarà de donar consistència al refugi, utilitzem unes planxes de plàstic. Tallades, perforades i encordades s'adapten a la perfecció sobre l'estructura que prèviament hem muntat.

Quina emoció, ja tenim el nostre petit refugi llest per instal·lar-lo al pati!

Entre tots "pentinem" el pati tot buscant el millor lloc. Decidit! Serà la zona dels pins, sota un dels arbres més grans.

Amb claus especials, fixem el refugi al terra, amb palla i llumetes el condicionem per dins i ja només falta l'últim detall.

Col·loquem un conjunt de pedres al voltant del refugi en forma de cercle. Cada pedra representa a un de nosaltres. Hi ha tantes pedres com nenes i nens a l'escola.

Objectiu acomplert: ja tenim el nostre petit refugi al pati!

I ara què... doncs ara hi juguem, ens hi amaguem, ens hi expliquem secrets... i sobretot, ens hi refugiem!

EL COS, EL NOSTRE REFUGI

PRIMÀRIA II D'EDUCACIÓ ESPECIAL (DE 9 A 12 ANYS)

Docents implicats: Alba de Mariana, Maria Rierola, Alicia Ortas, Bet Gallach i Iolanda Poblet

Assessorament: Quim Moya, Fina Padrós i Sol Roca

Alumnes que hi participen: 6 alumnes

El nostre objectiu és conèixer el refugi dels nostres alumnes.

Són pocs alumnes, quitxalla especial per a nosaltres, amb qualitats que ens meravellen. Nosaltres som sempre les mateixes, som les seves mestres referents.

Iniciem el projecte pintant les caixes. Els oferim temps i espai perquè els infants puguin jugar amb diferents objectes que pensem que poden convertir-se en refugis: caixes, coixins, coves, cubs, iglú, mantes, llençols, matalassets ... Aquesta llibertat els fa sentir millor i amb més ganes de descobrir espais de confort.

Descobrim quina il·luminació els agrada més a cadascun d'ells, quines joguines els agrada tenir a les mans, quina música, quins companys busquen.

Són dies de descoberta, de coneixement entre nosaltres, d'apropament.

Moments intensos, emotius, amb molta comunicació corporal. El cos esdevé un refugi natural que fan servir per aïllar-se, protegir-se, marcar distàncies amb l'altre i també com un refugi que proporciona plaer sensorial.

Al llarg de les diferents sessions han obert amb generositat les portes del seu refugi, acostant-se als altres, creant vincles, compartint espais, jocs... i ampliant el refugi amb el cos de les mestres.

Els nostres alumnes no busquen un refugi material, així doncs NO ens hem de plantejar com fem un refugi amb ells i per a ells. **Han fet un refugi que**

no té parets però que els protegeix, els acull, els dona suport, permet que es sentin valorats, acceptats i que se'ls té en compte.

El refugi és, per a algun d'ells, la nostra abraçada, la nostra mirada, les nostres atencions i carícies. Cadascú d'ells busca el nostre cos per protegir-se, per trobar-se acollit, per estar dins del seu refugi; els oferim seguretat, amor, tranquil·litat, benestar.

El nostre cos és el seu refugi. **El cos és el refugi.**

REFUGIS

P4 I P5 D'EDUCACIÓ INFANTIL

Docents implicats: Núria Vila, Mireia Abad, Neus Viladecans i Eva Horno

Assessorament: Jordi Lafon, Neus Larred i Juan Carlos Moreno

Alumnes que hi participen: 101 alumnes

El projecte s'inicia amb una conversa sobre el refugi amb els nens i nenes de P4 i P5 barrejats en quatre grups. En aquesta conversa que dura dues sessions es presenta la paraula refugi i què els pot suggerir.

A partir de les seves aportacions, s'agrupen els refugis en quatre tipus: fora, dins, contes i animals. Cada un d'ells correspon a un taller que té per títol una frase feta.

Els tallers són:

- Bufar i fer ampolles: s'hi construeixen o amplien refugis que hi ha al pati amb material divers (caixes, llençols, rodes, branques...).
- Somiatruïtes: s'hi treballa més el refugi des de la vessant emocional. Així doncs, hi ha tot tipus d'elements que faciliten la relaxació i el confort, com coixins, llençols, caixes i música relaxant.
- Cames ajudeu-me: on tots els refugis estan relacionats amb contes tradicionals que es construeixen i representen.
- Saber-ne niu: a partir d'una conversa prèvia i material de suport (llibres de consulta, nius, cargols, petxines), es descobreixen diferents refugis d'animals que després podran construir de forma individual o en petit grup.

Al llarg de 7 sessions, els nens i nenes de P4 i P5 barrejats aniran passant pels diferents tallers.

EL REFUGI DE LES EMOCIONS

6È D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Marga Pou i Laia Vilamala

Assessorament: Jordi Lafon, Neus Lared i Juan Carlos Moreno

Alumnes que hi participen: 50 alumnes

Per encarar el treball d'Art i Escola d'aquest any, hem començat, en una **primera fase**, fent una activitat tipus avaluació inicial. Els alumnes tenien un full en blanc on hi podien expressar tot allò que els suggerís una paraula que tenien escrita al peu del full. Podien utilitzar qualsevol tècnica que tinguessin a mà (estripar, doblar, dibuixar, ratllar, escriure...). La consigna era que primer havien de llegir la paraula (el refugi) i després actuar, amb un límit de temps.

A partir d'aquesta acció i amb la conseqüent generació de debats, opinions i dubtes, hem anat teixint una sèrie d'activitats encarades a crear un relat sobre què era per cada un de nosaltres un refugi, quan necessitàvem refugi, o també quan nosaltres podíem esdevenir refugi per els altres.

En una **segona fase**, agrupats en petits grups, han materialitzat la representació d'un d'aquest refugis que han anat sorgint: el refugi del silenci; el refugi de l'amistat; el refugi antinuclear; el refugi de muntanya; etc. S'han utilitzat tots tipus de materials que els ha proporcionat l'escola o que ells mateixos aportaven.

Ja que han sorgit moltes creacions de mides considerables i, sabent que no podríem mostrar-les totes a l'exposició, s'ha proposat crear una peça comú a tots i que seria la que es presentaria com a mostra del treball.

Finalment, en una **tercera fase** del procés, que s'ha anat fent paral·lelament a la creació de les

peces de petit grup, hem construït aquest refugi comú que té per títol "el refugi de les emocions". Ha consistit en teixir, amb llanes de colors, un cub fet amb canyes. La consigna era que, a petites estones i de manera lliure, cadascú podia anar a teixir una estona el refugi comú. Ha esdevingut un "work in progress" molt engrescador ja que permetia un espai de relació i comunicació molt agradable i barrejava nens i nenes dels dos grups.

DES DEL REFUGI PASSIÓ

REFUGIATS EN LA NOSTRA PASSIÓ

3R I 4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Imma Vall i Mireia Navarro

Assessorament: Quim Moya, Fina Padrós i Sol Roca

Alumnes que hi participen: 75 alumnes

Aquest treball l'han realitzat alumnes de 14 i 15 anys. Aquesta dada és important ja que precisament l'edat dels autors és el que va fer veure al professorat que clarament calia plantejar el projecte d'una manera molt oberta. La proposta és només un punt de partida, i gairebé no hi havia normes o acotacions imposades que poguessin tancar portes. La idea era bàsicament escoltar molt els alumnes, fer un debat participatiu, i sobretot potenciar la seva creativitat.

D'aquesta manera es van arribar a concretar dos projectes, un a tercer i un a quart.

A tercer van valorar molt el significat que donava personalment cadascú al concepte de refugi. Però d'altra banda volien també que fos un treball en grup on es pogués percebre que el refugi també era un espai comú on aixoplugar-se tots ells com a grup d'amics. Així que van pensar alguna cosa que els pogués aplegar a tots i que allora fos una suma de valoracions personals. Els alumnes van escollir la imatge d'una mandala o flor gegant on cada pestanya o pètal seria un treball personal i una reflexió sobre aquest tema. Després van filmar una pel·lícula on la mandala s'anava construint a mesura que cada alumne hi aportava la seva part.

D'altra banda un grup de cinc alumnes de 4t van reflexionar sobre el tema i van demanar de fer un mural per a l'entrada de l'institut. Aquest és un lloc de pas molt concorregut. Molta gent pot veure el resultat de l'obra. Es van plantejar, sobretot, suggerir amb la imatge les sensacions que tenen els joves. El fet que el moment que estan vivint requereix esforços,

tirar endavant molts reptes. Per ells, refugi també és endinsar-te a fer amb esforç allò que t'agrada. La imatge del mural conté un personatge que s'esforça per aconseguir allò que vol.

REFUGI/REFUGIATS

5È D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Glòria Mora i Musull.

Col·labora: Oriol Barri

Assessorament: Isa Basset, Tuti Cirera i Sandra Sardà

Alumnes que hi participen: 20 alumnes

Aquest treball ha estat realitzat pels nens i nenes de 5è de l'escola Josep Maria Xandri de Sant Pere de Torelló. La introducció del projecte d'Art i Escola sorgeix a proposta de la mestra, que és qui explica el projecte i proposa la reflexió sobre la paraula REFUGI.

Sorgeixen propostes sobre què i com podem fer una exposició a partir de les paraules que tenim; entre tots definim també els criteris que ens han d'orientar a realitzar un bon treball:

- Saber expressar i respectar les opinions pròpies i dels altres.
- Mantenir un to de veu i unes actituds adequades.
- Fer una bona presentació.
- Fer un treball original.
- Experimentar amb materials i idees.

Es divideixen en grups cooperatius i cada grup comença a fer una pluja d'idees sobre què vol que sigui la seva producció artística.

Casualment, arriba un correu d'Oriol Barri, el qual ens ofereix una conferència sobre la seva experiència en el camp de refugiats de Lesbos a Grècia.

La conferència de l'Oriol, molt ben il·lustrada, deixa els infants bocabadats i els interessos del projecte es dirigeixen únicament i exclusivament a tractar el tema de la situació de les persones refugiades al món.

ELS ALTRES ANIMALS TAMBÉ SENTEN I PENSEN

TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA)

Docents implicats: Rosa Casas, Siona Domènech, Eva Vila, Cristina Ramírez i Ana Domínguez

Assessorament: Jordi Lafon, Neus Larred i Juan Carlos Moreno

Alumnes que hi participen: 15 alumnes

EL REFUGI

1r trimestre

S'introdueix el tema del refugi als alumnes fent un treball familiar.

Es treballa familiarment, pares i nens, explicant què significa per ells el refugi, posant exemples concrets i dialogant amb els seus fills.

Junts acabaran representant el significat (creacions diverses)

Ho portaran a l'escola i cada grup de germans ho explicarà als altres.

Lectura dels contes *La nena que estimava els goril·les* i *I am Jane Goodall*.

Selecció i adaptació d'una part del conte.

Representació escènica d'aquesta part.

Confecció d'un llibre en anglès de la vida de Jane Goodall.

Proposta d'aprenentatge *En Bongo, l'Àfrica i en Juanito...us demanen ajuda!*

Visita a la Fundació MONA. (Centre de rehabilitació de ximpanzés i macacos maltractats).

Confecció d'imants per vendre i recaptar diners per a la Fundació MONA.

Des de la fundació s'està duent a terme des de fa uns anys una campanya de recollida i reciclatge de mòbils, de manera que aquells telèfons que tothom té abandonats pels calaixos de casa poden ajudar a reduir l'impacte global de la

mineria del coltan. I a més, els primats rescatats per MONA també en surten beneficiats, ja que la companyia Eurekamobil fa un petit donatiu per alguns terminals rebuts.

Recital de poesia: poemes relacionats amb el refugi.

2n trimestre

Preparació conjunta amb els alumnes de la presentació del procés del treball del refugi a la UVIC. Elaboració de material, construcció d'un tipi.

FEM D'ARTISTES!

CICLE MITJÀ D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Bernat Camps i Montse Olivella

Assessorament: Bruna Dinarès, David Oliva i Montsita Rierola

Alumnes que hi participen: 53 alumnes

Què és un refugi? I de què ens protegim? Així vam començar el projecte!

El grup de 3B vam seguir una notícia d'actualitat "Aturen l'última missió de l'Open Arms" i vam decidir plasmar-ho en un mural amb objectes blavosos. Aprofitant la quantitat d'objectes que els alumnes van portar, vam estimar la quantitat, vam mesurar l'alçada i l'amplada del paper d'embalar i tot el perímetre del mural.

El grup de 3A va buscar informació sobre diferents refugis: de muntanya, de pastor, antiaeris, nius i caus de bosc, cabanes dalt dels arbres... Amb tot això van fer un mural amb fotografies i textos propis dels diferents refugis.

Vam visitar els refugis antiaeris que tenim a prop de l'escola.

A l'aula, en equips, es van construir cabanes amb robes.

També vam conversar sobre les nostres pors i les vam poder dibuixar al mural utilitzant carbonet: Les nostres pors!

En una conversa van sorgir diferents artistes, com el *Gernika* de Picasso, *El crit* de Munch... Vam poder veure que els colors grisosos i els sentiments de desesperació i de por s'assemblaven al nostre mural de les pors.

Totes aquestes propostes ens van ajudar a agafar inspiració i començar a fer les nostres obres d'art.

Un equip va crear **un refugi a la tempesta**, que té forma d'ou. L'estructura està feta amb malla de galliner i la van cobrir amb paper maixé. Al seu voltant, van construir unes parets i una teulada on van penjar cares enfadades, llamps i trons, i per la banda exterior van escriure un missatge que diu: Entra -il·lumina't- i llença les teves pors!

Un altre equip va crear un refugi que es troba sota **un bosc singular** ombrívol i boirós. Està fet amb canyes i paper d'embalar arrugat, un refugi amb dos cercles. A dins, al sostre, van teixir una mandala amb fil de colors.

Un altre grup va decidir fer una maqueta de mida gran amb una **escena de guerra** i un refugi antiaeri; fet amb cartons, figures de filferro, tancs i avions.

I l'últim grup va voler expressar-se a través del quadre **niu per fer fora les pors**. És gran, té un marc de cartró i com a base una malla de galliner. Al mig del la malla van teixir la sensació d'estar dins un niu i al voltant d'aquest van teixir una serp; i van col·locar papers negres cargolats dins els forats de la malla.

EL MEU REFUGI

CICLE MITJÀ I SUPERIOR D'EDUCACIÓ
PRIMÀRIA

Docents implicats: Laura López, Glòria Santasusana i Marta González

Assessorament: Isa Basset, Tuti Cirera i Sandra Sardà

Alumnes que hi participen: 30 alumnes

Vam plantejar el projecte "El meu refugi" com una oportunitat perquè el nostre alumnat pogués descobrir l'art contemporani, entenent-lo com a mitjà per expressar les seves emocions o vivències; oferint-los un espai per a l'autoconeixement, però també amb la possibilitat de dialogar, compartir i empatitzar amb els altres. El vam portar a terme a Cicle Mitjà i Cicle Superior, durant el segon trimestre.

Per iniciar el projecte es va proposar a l'alumnat fer una petita gravació individual on es recollien les seves idees prèvies sobre el refugi. Es va realitzar en un espai on hi havia una explicació dels passos que havien de seguir, ja que els alumnes feien l'activitat un per un, sense la presència del mestre. Les indicacions que havien de seguir eren:

1. Pensa un moment... què és per a tu el refugi?
2. Hi ha algun d'aquests objectes que t'hi fa pensar?
3. Si no has triat cap objecte, pensa'n un i escriu el seu nom en un full.
4. Engega la càmera de vídeo i explica quin objecte has escollit i perquè el relaciones amb el refugi.

En la següent sessió, es van visualitzar els vídeos i es va fer una posada en comú sobre els aspectes que havien sorgit, els que més es repetien... Cada alumne va fer un recull de les paraules que havia utilitzat per fer la seva reflexió i les va reproduir

amb una forma relacionada amb la seva idea inicial de refugi; per fer-ho, es va utilitzar el programa "WordArt".

A continuació, es va fer un debat on es va anar ampliant la idea inicial que els alumnes tenien del refugi, ja que molts havien esmentat refugis físics. Així que els vam demanar que busquessin un refugi més interior i van anar apareixent conceptes més profunds com els amics, la família, les mascotes... refugis que tots coincidien que necessitaven quan estaven tristos o enfadats.

Per representar aquesta idea final, es va proposar fer una obra d'art. Cadascú va poder triar la disciplina, els materials, les mides, els colors... Cada alumne va fer dues propostes i va escollir la que més li agradava o tenia més possibilitats de fer realitat. Després van dibuixar un esbós i, finalment, vam començar la tasca de fer l'obra realitat. En aquest punt del projecte, a molts alumnes se'ls van plantejar dubtes i reptes per superar i entre tots es van buscar solucions per poder tirar endavant.

Com a conclusió final, podem dir que aquest projecte ha estat molt gratificant, tant pels mestres com pels alumnes i el valorem molt positivament.

L'HÀBITAT

2-3 ANYS

Docents implicats: Ariadna Riera Cudinachs, Laia Sánchez Sistach i Rosa Vilà Garet

Assessorament: Isa Basset, Tuti Cirera i Sandra Sardà

Alumnes que hi participen: 22 alumnes

El refugi és una protecció contra un perill, una inclemència. Pot ser un espai on amagar-se, on protegir-se també de les pors, dels altres o fins i tot d'un mateix. Què és un refugi? Una cabana, un niu, un cau, un paraigües, una casa, l'escola, un grup, l'amistat, la família, etc.

En definitiva, parlem d'una zona de confort, l'HÀBITAT.

ELS CARGOLS. Observar l'hàbitat dels cargols per poder conèixer el lloc on viuen va ser la primera proposta del projecte, allà vàrem observar la closca i el seu cos llefiscós.

Per poder observar millor el rastre que deixen amb la seva baba els vàrem posar damunt la taula de llum.

Finalment, cada infant va portar una capsa de cartró que es va convertir en una casa per a cada cargol.

LES GALLINES. Vàrem visitar les gallines al seu hàbitat. A canvi, elles ens van donar ous i plomes. Experimentant amb ous frescos vam conèixer els diferents estats de l'ou damunt la taula de llum i vam tenir un contacte directe amb el gust de l'ou en transformar-lo en una truita. També vàrem desgranar panotxes i vam fer crispetes.

Finalment, aprofitant que teníem plomes de les gallines, vam pintar sobre paper amb pintura i les plomes.

ELS CONILLS. Posar farina damunt la taula de llum ens va ajudar a prendre consciència del color del pelatge i de la suavitat d'aquest.

Per poder alimentar els conills vàrem fer una visita al forn de pa del poble, allà vàrem elaborar pa que un cop assecat va servir d'aliment per als conills que vàrem anar a visitar. Allà vam veure com es movien i menjaven. Per tancar el tema dels conills vàrem posar cotó i palla damunt la taula de llum.

LES OVELLES. Amb la pasta blanca vàrem crear i manipular figures del mateix color que les ovelles i vam fer un embolic de llana amb els nostres coscos movent-nos entremig d'ella.

Vam posar herba damunt la taula de llum i vam fer un camí de textures on poder deixar les nostres petjades, igual que ho fan les ovelles.

De la llana vam poder experimentar el seu canvi de color tenyint-la amb aigua i colorant. De la llet de les ovelles, en vam fer un mató boníssim. Finalment, vàrem anar a veure els xais i les ovelles.

ELS OCELLS. Una sortida a l'entorn per endinsar-nos en el món dels ocells. Allà, vàrem veure on viuen, com canten, caixes niu, arbres, branques i teulades on s'enfilen... A partir d'aquesta observació vàrem fer menjadores i nius per penjar a l'espai exterior de l'escola.

A la taula de llum, vam voler observar les característiques de les petjades d'ocell tot estampant relleus de petjades amb pintura negra.

Per últim, vàrem anar a comprar menjar per als ocells per tal de poder-lo posar a les menjadores de l'espai exterior de l'escola i, a partir d'ara, haurérem d'estar alerta, per si ens venen a visitar.

ART RECICLAT: REFUGI DE LES COSES INÚTILS

2N D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Josep Alemany Ylla

Assessorament: Ferran Blancafort, Marià Dinarès i Txelo Gutiérrez

Alumnes que hi participen: 60 alumnes

Anem pel carrer, per casa, per l'institut, entrem a la fusteria d'un amic dels pares, buidem el calaix dels botons de la modista... Amb els ulls oberts, buscant objectes de rebuig i que ja no es facin servir per res.

Busquem la bellesa de les coses inútils, dels objectes en desús, trastos vells...

A classe construïm, per grups, uns espais-refugi per guardar les peces que anirem recollint. Estudiem i decidim com donem forma als cartrons pel nou ús que els hi volem donar.

Hem recollit i acumulat diversos tipus de materials i ara caldrà desmuntar algunes peces, netejar i classificar els objectes trobats i guardar-los per tipus de materials en els diferents espais-refugi que hem construït.

Ja hem fet la primera feina, rescatar de l'oblit tota una colla de materials que haurien anat a parar a la deixalleria.

Sobre les taules de l'aula de dibuix hi col·loquem tots els objectes recuperats, comencem una observació, toquem i mirem, i al final seleccionem els elements que ens interessen per a la nostra idea. Ara, utilitzant aquest materials, unint, acoblant elements diversos, volem aconseguir objectes creatius, bells i enginyosos.

Ens posem d'acord en que cadascú intentarà construir una escultura d'un animal.

Cada alumne fa el muntatge de la seva escultura i presenta com a resum del treball una explicació de la idea, unes fotografies i dibuixos de planta, alçat, perfil i perspectives de la peça.

Sessió 1. Estudi i reflexió sobre què és un refugi. En grups de tres alumnes realitzen una recerca sobre el tema i l'expliquen al grup classe.

Sessió 2. Recerca de com diferents artistes han treballat el tema del refugi. També en grups de tres alumnes realitzen una recerca i l'expliquen al grup classe.

Sessió 3. Construcció de refugis amb caixes de cartró reciclades. Cada grup, format per quatre alumnes, decideix a partir de les diferents caixes disponibles, realitzar un refugi que ens servirà com a lloc per guardar els materials en desús que els alumnes hagin aportat.

Sessió 4 i 5. Construcció d'escultures amb els materials en desús recuperats. Posem sobre les taules els elements recuperats. Cada alumne busca, remena i finalment tria les peces que li serviran per fer el muntatge de la seva escultura. Abans, han decidit que construirien un animal tridimensional. El següent pas consisteix en que cada alumne uneixi amb cola, claus o cargols les diferents peces per realitzar la seva escultura.

Sessió 6. Cada alumne ja té la seva escultura acabada. En aquesta última sessió treballem la presentació del treball. Cada alumne presenta un dossier amb l'explicació de la idea, dibuixos de planta, alçat i perfil, perspectives a ma alçada i un conjunt de tres fotos. Després, en el grup classe fem una exposició de treballs i una valoració del treball realitzat.

REFUGIS ÍNTIMS

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Neus Larred

Assessorament: Ferran Blancafort, Marià Dinarès i Txelo Gutiérrez

Alumnes que hi participen: 21 alumnes

Vam portar a terme el primer acostament al tema del projecte endinsant-nos en l'interior de cadascú i reflexionant en els nostres refugis més íntims.

Seguidament vam reproduir els nostres rostres i/o alguna ma o braç... construint primer el motllo directament sobre el nostre cos, i després omplint-lo de guix per treure'n el positiu.

Un cop vàrem tenir aquesta reproducció de nosaltres mateixos vam començar a relacionar els nostres refugis amb materials, objectes, colors, formes... i anàrem configurant aquests rostres, braços... embolicats amb els nostres refugis més personals.

Des del principi del procés anàvem aturant-nos per reflexionar, escriure, dibuixar... ens anàvem adonant que el refugi s'entrelligava amb les idees pròpies i amb les tècniques que treballàvem, i sorgien elements com les màscares, els colors, objectes... que sovint utilitzem per refugiar-nos.

RES SER

TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL,
PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA)

Docents implicats: Michele Fumagalli, Blanca Galicia, Gerard Sancho, Laura Nicolau, Laura Puig, Cesar Senra, Josep Maria Sucarrats, Marta Zaragoza i tot el professorat

Assessorament: Eudald Alabau, Alícia Casadesús i Eli Soler

Alumnes que hi participen: 273 alumnes

Performance: dia del refugi

Per entendre el concepte de necessitat de refugi, un dia, sense que els alumnes sabessin res, va sonar l'alarma de l'escola i vam haver de sortir. Els alumnes, dividits en grups, havien d'arribar a un punt en concret que estava marcat en un mapa. Allà hi trobaven menjar i una motxilla amb un seguit de proves. La resolució de les diferents proves els duia al refugi, que era la seva escola.

Una vegada arribaven al refugi, hi havia un grup de voluntaris d'acollida format pels alguns alumnes d'ESO. Aquest grup s'encarregava d'acollir els que arribaven, preparar el menjar i servir-lo.

Després d'haver agafat força, un voluntari d'acollida es va dedicar a recollir les vivències d'alguns alumnes per tal d'entendre millor el que havien viscut.

Instal·lacions: trobar-se amb els refugis

Al llarg de les següents dues setmanes, als passadissos de l'escola, van aparèixer unes caixes on hi havia una imatge diferent cada dia.

Els alumnes, encuriósits, van poder conèixer dia rere dia diferents tipus de refugis.

Posteriorment aquestes imatges es van convertir en el refugi que treballava cada curs.

A més, per aprofundir millor els refugis, es va realitzar un laboratori lector per a cada cicle relacionat amb un llibre diferent sobre aquesta temàtica.

Escultures: construïm un refugi

Quan els alumnes havien interioritzat el concepte, se'ls va presentar l'artista italià Mario Merz i el seu art.

La referència que van utilitzar els alumnes per crear les seves obres d'art és la sèrie *Igloo*.

En aquestes obres l'artista representa diferents textures que envolten una forma arquetípica de refugi com és ara l'igló.

La tasca dels alumnes ha estat triar materials relacionats amb el concepte de refugi treballat a classe per poder plasmar després una obra d'art personal al voltant del concepte de refugi presentat.

REFUGIACCIONEM

TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL I
PRIMÀRIA)

Docents implicats: Núria Garolera, Elena Jiménez,
Patricia Salmerón i tot el Claustre de l'escola

Assessorament: Jordi Lafon, Neus Lared i Juan
Carlos Moreno

Alumnes que hi participen: 315 alumnes

Refugiaccionem és el projecte artístic creat per tots els alumnes d'Educació Infantil i Primària de l'escola Miquel Martí i Pol de Lliçà d'Amunt.

El meu refugi és una manta, Em sento segur quan abraço al meu peluix, Jo em refugio amb els videojocs... I tu, com et refugies?

Aquest va ser l'inici per crear a l'escola un refugi col·lectiu i alhora personalitzat on tothom va expressar a través d'una fotografia, el seu propi refugi.

Vam aprofitar els refugis que havien coincidit com a punt de partida per dur a terme les manifestacions artístiques del nostre projecte **Refugiaccionem**.

Coneixedors que una performance és una acció poètica i/o reivindicativa, on a través de la provocació, l'espectador adquireix consciència d'una problemàtica social, hem realitzat accions que ens ha ajudat a expressar a través del cos i del moviment els nostres refugis. L'objectiu ha estat buscar la reacció del públic en temàtiques com: el maltractament animal, el rol de la dona en els esports, l'addicció als videojocs, etc. Això ens ha permès reivindicar-nos col·lectivament amb alumnes de diferents edats però amb interessos comuns.

Aquest procés artístic ha permès un canvi de visió i fer conscients als alumnes, que qualsevol gest pot ser generador d'actes reivindicatius i de transformació. Perquè, tal i com va dir Robert Bresson, "No hi ha art sense transformació".

REFUGI MUSICAL

2N D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: M. Rosa Terradellas i Delgar

Assessorament: Paquita Clot, Quique Giménez i
Mercè Iglesias

Alumnes que hi participen: 80 alumnes

El projecte es defineix a partir de la proposta *el refugi*, que vam decidir que fos treballada a través del llenguatge que ens podia oferir el dibuix i la música.

El projecte va arrencar amb la definició de *Refugi*. Seguidament vam fer una pluja d'idees vinculant les diverses definicions amb diferents àmbits on el refugi fa acte de presència. Tema especialment actual i proper. Una de les propostes més generalitzada van ser els refugis simbòlics, com la música. I vàrem trobar exemples de com la música ha inspirat a nombrosos artistes al llarg de la història, com Vasili Kandinski o Piet Mondrian.

Els alumnes van buscar músiques que els fessin sentir bé, van dibuixar per escapar i refugiar-se i donar sentit al treball. Tot aquest procés es va començar a materialitzar damunt d'un suport amb pentagrames fets a mà alçada i escoltant diferents músiques. Després es va canviar el pentagrama per una espiral triangular o quadrada. Per a l'activitat tothom va utilitzar el color vermell. Més tard s'hi va afegir, de mica en mica, el color gris i el negre, i diferents músiques. I posteriorment es va canviar el format de paper, es va agafar un rotllo de 68 metres x 6 cm de paper de màquina registradora i tota la classe va dibuixar conjuntament.

Després es va idear un senzill enginy per col·locar aquests rotllos de paper i es va convidar a més alumnes del centre a fer l'exercici d'escoltar música i dibuixar lliurement.

Amb aquest projecte hem innovat i expressat emocions i passions a través de la música que ens agrada i el dibuix. L'espectador trobarà el nostre *Refugi musical*.

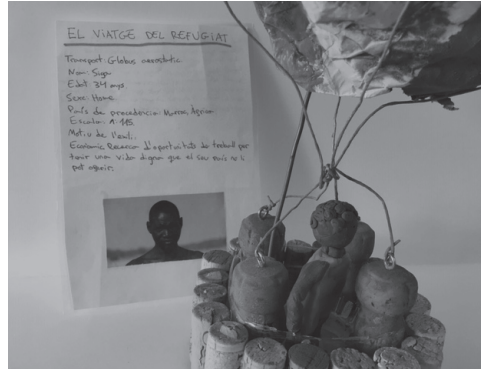
REFUGI, REFUGIATS

1R D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Eva Salvador, Montserrat Galbany i Marcos Mateo

Assessorament: Ferran Blancafort, Marià Dinarès i Txelo Gutiérrez

Alumnes que hi participen: 69 alumnes

“Refugi” va estar el pretext per descobrir o redescobrir aquells fets, paraules, imatges, accions... que estan vinculats a aquest mot i que coexisteixen en la nostra realitat més actual. Els refugiats, el refugi, els processos migratoris, els immigrants, l'exili, la llibertat, la por, la mort, l'ajuda... i moltes paraules i idees van anar apareixent a mesura que ens vam endinsar en aquesta paraula.

Vam voler comprovar què sabien els nois i noies al voltant del refugi, és a dir, quines idees preconcebudes tenien. Tot seguit, deconstruint la paraula ens adonem, que no només és un lloc, si no que pot ser un espai, una persona o un pensament, i que també aquest refugi pot ser buscat a través d'una causa provocada, sovint, no voluntàriament. Ens vam voler centrar en el refugi dels refugiats i d'aquesta manera, entrar en l'anàlisi de problemàtiques que vivim en el nostre dia a dia. Un dels objectius era intentar crear un canvi de mirada cap a aquesta temàtica tan actual. Donar a conèixer la problemàtica dels moviments migratoris, dels refugiats i de les diverses situacions que s'estan donant, podria permetre un pensament crític davant d'aquesta realitat. Cal dir, però, que estem tractant amb alumnes molt joves, i és aquí, on els discursos i reflexions que provoquen les pràctiques artístiques ens ajuden a comprendre, a través del llenguatge artístic, el que succeeix.

Dit això, el següent objectiu era crear a partir del que sabem, del que havíem reflexionat, de les nostres idees. Aquí els alumnes es van organitzar

segons els seus interessos, individualment o per grups. Dos grups classe van treballar a partir de les lletres de diferents cançons que abordaven el tema dels refugiats i processos migratoris i un altre grup va treballar a partir de les paraules que van anar sorgint durant tot el desenvolupament del projecte. Van crear un treball escrit i van fer una obra, que després es va presentar a la classe i es va fer una petita exposició al passadís. Des de tecnologia es van realitzar unes maquetes de possibles transports que podrien utilitzar aquests refugiats.

Volem anar més enllà i, vistes les reflexions que es van generar, volem continuar parlant, volem ser agents actius davant les diverses situacions, volem que el món no ens sigui indiferent. Per això plantejarem altres activitats per continuar reflexionant i fent visibles aquestes realitats, sobretot per a aquells que no les volen veure.

TIPUS DE CABANYES

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Montserrat Galbany

Assessorament: Ferran Blancafort, Marià Dinarès i Txelo Gutiérrez

Alumnes que hi participen: 16 alumnes

A l'inici del procés de treball es va realitzar una pluja d'idees sobre les diverses interpretacions i representacions del refugi per a cada alumne/a.

Es van contrastar i debatre les propostes i es va decidir que el tema escollit serien les cabanyes.

A partir d'aquí, a l'Aula de Visual i Plàstica es va començar a dur a terme el treball.

Es van formar grups de quatre membres per anar definint les diferents tipologies de cabanyes que es construirien.

Es va realitzar una recerca sobre les cabanyes de diferents cultures d'arreu del món.

Els projectes van ser:

Una de les alumnes va fer unes il·lustracions de les cabanyes d'alguns països i dels materials amb els quals estan fetes (tipus de cabanyes), i posteriorment, ho va exposar a l'aula per a la resta de companys.

Els altres grups, varen optar per diferents propostes. Dos d'aquests grups volien construir unes cabanyes en un entorn natural, és a dir, al bosc.

Un d'ells va construir una cabanya dalt dels arbres com a record de la seva experiència viscuda durant la infància (cabanya de joc).

L'altre tenia una finalitat pràctica. Volia representar un lloc de reunió per als amics i un refugi on aixoplugar-se en cas de mal temps (cabanya funcional). L'últim grup va establir una relació entre l'abandonament de les persones – explicat mitjançant el conte de Hansel i Gretel – i els centres de menors com a lloc d'acolliment i refugi.

Per a representar-ho van dissenyar una caseta de xocolata (*Home, sweet home*).

REFUGIS PERSONALS, REFUGIS COL·LECTIUS

3R | 4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Montse Fletas Torrent i Fina Ferrés Dordal

Assessorament: Paquita Clot, Quique Giménez i Mercè Iglesias

Alumnes que hi participen: 26 alumnes

El nostre projecte està dividit en dues etapes. En la primera vam treballar de forma individual el nostre refugi personal. Cadascú de nosaltres té un lloc, activitat, persona, pensament, afició... que utilitza com a recurs per sentir-se millor sempre que ho necessita o simplement quan li ve de gust. Es tractava doncs, d'identificar aquest refugi i fer-ne una representació artística amb la tècnica que cadascú escollís. Els resultats van ser sorprenents i molt variats.

En la segona fase del projecte vam treballar els refugis com a col·lectivitat. Les persones som gregàrie, i pertànyer a un grup és important per a nosaltres. L'amistat pot ser un refugi molt important en qualsevol etapa de la vida, però en l'adolescència és gairebé una necessitat bàsica. Per aquest motiu, vam decidir refugiar-nos literalment al teatre de l'escola i passar una nit tots junts, per estrènyer llaços entre nosaltres. La idea era crear una mena de cabanya com la que fan els nens petits quan juguen, a base de llençols i mantes per procurar-nos un lloc còmode i recollit on passar aquestes hores en grup... i així ho vam fer.

A mida que anàvem parlant del projecte, anaven sortint cada cop més temes. Això ens va portar a parlar dels refugiats... Vam reflexionar sobre aquest drama social que es viu en l'actualitat, adonant-nos que no tothom pot gaudir del seu lloc segur. Vam començar la nit que vam passar a l'escola la amb un taller on vam profunditzar en aquest tema, fent-nos conscients del que passa al món on vivim.

Va ser una experiència molt enriquidora, ja que es va treballar el concepte des de punts de vista molt diferents... des de la part més dolça amb el tema de l'amistat fins a la més amarga amb el tema social. Podem assegurar que no ens ha deixat indiferents!

ELS NOSTRES REFUGIS

CICLE INICIAL I MITJÀ D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Marta Iglesias Pérez, Gemma Blasi Bou, Núria Mas Inocentes, Bernat Esquiús Monrós, Ambrós Casals Sánchez, Lúdia Montero Fabré, Cristina Rovira Bover, Marta Serra Vich, Jordi Arumí Rota i Jordi Bagaria Solerdelcoll

Assessorament: Jordi Lafon, Neus Larred i Juan Carlos Moreno

Alumnes que hi participen: 21 alumnes

Quan ens diuen la paraula REFUGI ens vénen moltes idees al cap.

Un lloc per protegir-se de les inclemències del temps, dels depredadors o dels perills, com pot ser el bosc, la muntanya, els caus, els nius, les cabanes, les cases, les coves...

El refugi pot ser el nostre cos o allò que ens envolta i ens protegeix el nostre cos nu.

Però també és aquell espai emocional, aquell racó o aquell moment que ens permet estar amb nosaltres mateixos o amb qui estimem i on ens sentim bé, protegits o on ens evadim del món que ens envolta.

Davant de tot aquest ventall d'idees, ens vam plantejar com podíem treballar la idea de refugi.

Un dels reptes d'aquest curs va ser fer un treball amb tots els alumnes que hi participaven, des de 1r a 4t.

Per això ens va semblar que la millor manera era partir d'aquella idea més personal, dels SEUS REFUGIS.

- Quin és el vostre REFUGI?

Aquesta ha estat la pregunta que els vam plantejar i les respostes, com us podeu imaginar, van estar diverses:

La casa, la música, la família, la televisió o la consola, els llibres, la natura, els animals, el dibuix...

A partir d'aquí, cada alumne va dibuixar el seu refugi i va pensar amb quin material (quina textura) el podia representar i quines sensacions li transme-

tien. Una base amb el material enganxat i un full acetat amb el dibuix del seu refugi a sobre va estar el resultat del primer treball.

Amb el treball individual acabat, vam agrupar els alumnes des de 1r fins a 4t segons els seus refugis i, en petits grups van dissenyar i construir, amb els materials que van portar, els SEUS REFUGIS.

FUGIDES

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Mireia Puntí i Carné

Assessorament: Paquita Clot, Quique Giménez i Mercè Iglesias

Alumnes que hi participen: 25 alumnes

L'art dona resposta a les necessitats individuals i també col·lectives. El fenomen artístic és com un amagatall que ens permet evadir-nos del món, expressar-nos amb llibertat i fugir d'unes normes socials preestablertes. L'art utilitza un llenguatge universal que és propi i únic de la naturalesa humana: no hi ha una única manera d'expressar ni tampoc una sola manera d'entendre.

Els alumnes de la matèria optativa d'Educació Visual i Plàstica modalitat artística de 4t de Secundària han desenvolupat un projecte al voltant del fenomen artístic a partir de quatre propostes creatives. En una primera fase cada alumne ha expressat amb una àmplia llibertat formal la seva idea personal de refugi. Seguidament han utilitzat recursos digitals per treballar el disseny d'un CD i configurar una publicitat gràfica lligada a la seva divulgació. Finalment, els alumnes han treballat l'àmbit de l'arquitectura i l'escultura al voltant de la visita al centre RCR d'Olot.

QUÈ???

CREC-CREC

P4 I P5 D'EDUCACIÓ INFANTIL

Docents implicats: Mercè Sáez i Elena Montells

Assessorament: Bruna Dinarès, David Oliva i Montsita Rierola

Alumnes que hi participen: 50 alumnes

Ens vam plantejar començar el treball sense explicar l'objectiu de la primera activitat que vam proposar als alumnes.

1a activitat: anar a buscar cargols al voltant de l'escola; de tornada traïem els vius i els deixem anar.

2a activitat: la plantejem entorn a la closca d'un cargol. Les mestres plantejem diferents preguntes per crear debat. Per exemple: davant l'afirmació *-és la seva casa, els demanem: -hi viu? Què fa quan li toques les banyes?* Algú respon: *-s'amaga. -Si s'amaga, què té? -Por. -Ens amaguem només de la por? -De la pluja. -Hi ha llocs on ens podem amagar quan estem d'excursió? -Sí, un refugi! -Què és un refugi? -Una casa a la muntanya que només és per quan plou o dormir-hi, però que no s'hi pot viure.*

Aprofitem que han tret la paraula REFUGI ells i fem la darrera pregunta: així la closca del cargol podria ser un refugi? *-Siiiiiiiiiiiiii*

3a activitat: amb la idea: CLOSCA = REFUGI plantejem una nova pregunta: Un refugi és un lloc segur? Com són les closques? Posem les closques sobre una cartolina i demanem a alguns infants que les trepitgin (en gravem el so). Llavors tornen a respondre a les preguntes: *-les closques són toves, fluixes, es trenquen. - Pels cargols un refugi és un lloc segur, els refugis són forts, però les closques no són fortes...*

4a activitat: recollir tot allò que ells vegin que és REFUGI. Ho fem amb un dibuix i escrivint de què es tracta. Cal posar-ho en comú per tal de no repetir-ne cap (ho recollim dins d'una capsula).

5a activitat: busquem alguna cosa on hi càpiga un nen o nena i que s'assembli a la closca (no gaire gran, no gaire fort...). Surt la idea d'una caixa de cartró. Anem al pati i diferents voluntaris s'hi amaguen. Els altres, a fora, criden, piquen la caixa. Fem un àudio de com se sent el soroll des de dins. Un cop acabat l'experiment, formulem tres preguntes: Com hi estaves a dins?, volies saber què passava a fora?, volies sortir? La resposta majoritària és que s'hi estava bé, hi estava tranquil i no volia sortir. Era un bon refugi.

6a activitat: llegir tots els dibuixos que han proposat com a refugi. Tornem a plantejar preguntes: *-Tot són llocs? -No. -Hi ha coses que són com a dins? -Sí. -Per exemple? -la música, els petons, els somnis, les rialles, etc.*

Decidim fer-ne dos grups: allò que és un lloc i allò que no ho és. Entre tots arriben a la conclusió que ens podem refugiar de moltes maneres.

DESCOBRINT EL REFUGI, TRENQUEM MURS

6È D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA I EDUCACIÓ
ESPECIAL

Docents implicats: Ignàsia Duran, Lluïsa Martín,
Mercè Garcia i Carme Pamerola

Assessorament: Quim Moya, Fina Padrós i Sol
Roca

Alumnes que hi participen: 33 alumnes

En aquest projecte s'ha treballat de forma trans-
versal, sobretot des de l'àmbit **artístic, lingüístic**,
de **coneixement del medi natural** i per últim,
l'educació en **valors**.

En primer lloc es demana als alumnes què entenen
per REFUGI i es fa una pluja d'idees. La forma d'ex-
pressar-se pot ser oralment, amb dibuix o per escrit.

Es proposa una dinàmica de grup en la que es
presenten una sèrie de paisatges i s'han d'imaginar
què farien en aquell lloc si es trobessin sols. Es van
adonar de la **importància que té la família i els
amics** ja que la majoria expressaven la necessitat
d'estar amb algú, de demanar ajuda... També va
sorgir el **concepte de supervivència i com els
humans podem adaptar-nos a diferents en-
torns naturals**.

A continuació **experimentem amb el refugi**,
es creen dos grups i dos espais. Al primer, amb di-
ferents materials que trobaran (coixins, mocadors,
paraigües, robes...) hauran de **construir-se un/s
refugi/s**. Al segon, amb **materials de construcció**,
hauran de construir refugis per als animals/cotxes/
persones. Un cop acabada l'activitat es fa un espai
de reflexió on es recullen les idees més rellevants.

A la següent sessió es projecten una sèrie
d'imatges, situacions, obres i projectes artístics
per tal de **potenciar la reflexió sobre el refugi**.
També es mostra algun artista que de l'art en fa
un refugi personal.

A les darreres sessions es fan tres grups de treball.
Es proposen tres tipus de tallers.

Taller 1: arquitectura. Construeixen cases amb
paper i cartró, les dissenyen i un cop elaborades,
acaben construint una comunitat/maqueta.

Taller 2: natura. Escullen un animal que els
agrada o un element de la natura que els motiva
i el representen en volum amb fang.

Taller 3: pintura. Es crea un espai d'expressió a
partir de la pintura. Representen el seu refugi. Els
alumnes connecten amb el concepte de refugi de
forma més abstracta.

En tots aquests tallers sorgeixen sentiments,
sensacions, reflexions... El fet de treballar en petit
grup permet expressar millor allò que senten. Per
tant, es fa un treball **d'educació emocional**. Diàleg
i conversa són indispensables.

A les darreres sessions es treballa l'exposició
oral. Els alumnes proposen parlar sobre el tema del
refugi i dels **falsos refugis**, i es representa amb **un
mur**. Un mur pot ser un refugi o ens pot tancar les
portes a aprendre, a la llibertat, ens pots separar
de les persones que estímem...

Al final de l'exposició es trenca el mur.

EL REFUGI

3R D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

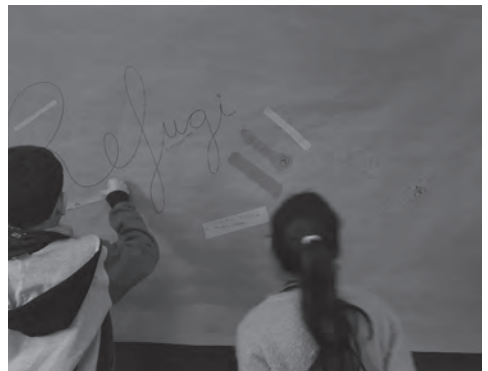
Docents implicats: Elisabet Martín, Carme Ayats i Clara Rosell

Assessorament: Bruna Dinarès, David Oliva i Montsita Rierola

Alumnes que hi participen: 63 alumnes

A partir de la paraula refugi, es fa una pluja d'idees de com entenen ells aquest concepte. A partir d'aquí parlem i decidim com podem crear un refugi propi: què significa per a ells un refugi, quan ens hi podem ficar, en quines situacions el necessitem, sensacions que ens aporta, tipus de refugi... Després de les converses col·lectives passem al treball individual: imaginant i fent un disseny previ per posteriorment acabar creant el propi refugi amb els materials i les tècniques que cada infant porti segons el tipus de refugi que vol i essent conscients d'allò que els hi pot aportar verbalitzant-ho en una targeta de descripció del refugi.

RE-FUGIR

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Rosa Campalans i Griells
Assessorament: Ferran Blancafort, Marià Dinarès i Txelo Gutiérrez
Alumnes que hi participen: 20 alumnes

Des de l'optativa d'Educació Visual i Plàstica, s'ha treballat el tema del refugi com a fil conductor d'una activitat protagonitzada pels mateixos alumnes. Després de visitar diferents exposicions, conèixer i entendre l'art conceptual, aquests han anat debatent i evolucionant les diferents idees de refugi, partint del concepte més bàsic i material fins arribar al refugi emocional, resultant el seu objecte de treball el refugi psicològic. Després de comptar amb la col·laboració del psicopedagog de l'escola, s'ha pogut comprendre que aquests tipus de refugis t'ajallen de la resta, impedeixen portar a terme la vida ordinària, sovint tenen difícil sortida i funcionen com a mecàniques mentals de protecció davant de por i dificultats.

Per grups de treball s'han escollit i estudiat una sèrie de refugis psicològics, trastorns o opcions de vida personal, per fer-ne una interpretació simbòlica inspirant-se en autors contemporanis.

La creació d'un **videojoc** senzill com a refugi en una realitat paral·lela enfront a una societat de fàstic, el disseny d'un **barret** inspirat en la teulada d'una casa per parlar de l'agorafòbia com a refugi a la por intensa que poden patir certes persones als espais oberts, el redisseny d'uns **auriculars** antisoroll com a refugi de l'autista per tal d'evitar les reaccions desproporcionades a alguns estímuls sonors i el **mirall** al terra, per ser trepitjat com a culpable de mostrar el nostre cos, com a refugi amb el qual no ens sentim còmodes, són alguns dels elements que simbolitzen diferents si-

tuacions personals, on la resposta és **RE-FUGIR**. L'**espiral** resumeix el nostre relat, simbolitzant un laberint sense sortida, com quelcom inquietant, que es centra en tots aquells qui es **REFUGIEN**, **FUGINT** de la realitat.

EL FESTIVAL DEL REFUGI

TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL,
PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA)

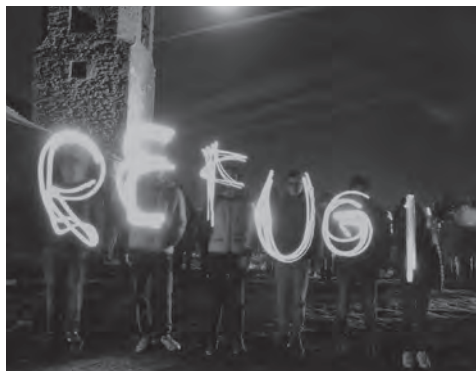
Docents implicats: Eva Ventura, Cristina Fontarnau, Toni Gómez, Anna Tarrés, Elena Tomás, Laura Ortega, Martí Tosa i Ester Puig

Assessorament: Eudald Alabau, Alícia Casadesús i Eli Soler

Alumnes que hi participen: 665 alumnes

A partir de les pròpies idees dels alumnes la comissió d'Art i Escola va idear tretze espais-refugi al pati de l'escola:

- L'exposició del refugi (Cooperació Osona Sahara i Maremortum)
- Els animals com a refugi (gossos de la protectora d'Osona)
- La música i la dansa com a refugi
- La lectura com a refugi (dins d'un autocar, amb la col·laboració de la biblioteca de Tona)
- El *photocall* del refugi (pengem una foto a l'Instagram de l'escola explicant "el meu refugi és...")
- L'empremta del refugi (mural a la paret)
- Pintem i dibuixem el nostre refugi
- El joc com a refugi (amb la col·laboració de la ludoteca de Tona)
- Fem refugi per als animals (amb la col·laboració de GACO)
- El mur del refugi (pintem un mur transparent amb els referents de Banksy i Basquiat)
- Construïm refugis a petita escala (amb materials reciclats i la col·laboració del Col·legi d'Arquitectes de Vic)
- Construïm grans refugis (amb materials reciclats i la col·laboració d'un avi de l'escola)
- El punt d'informació: un espai on hi havia els delegats de 4t d'ESO per resoldre qualsevol dubte. La resta d'alumnes de 4t d'ESO també van formar part de l'organització amb els mestres de la comissió.

Per escalfar motors i implicar tota la comunitat educativa en el projecte, vam fer dues activitats prèvies:

- El silenci i la natura com a refugi: vam convidar la comunitat educativa a pujar al castell de Tona el dilluns 18 de febrer a les 7 del vespre. La consigna va ser el silenci. Un cop a dalt vam llegir un poema i vam compartir les sensacions viscudes.
- El mural dels refugis: vam convidar la comunitat educativa a portar una imatge que simbolitzés el refugi. El mural va anar creixent durant tot el mes.

El festival del refugi va tenir lloc al pati de l'escola les tardes del 25, 26 i 27 de febrer del 2019. Les dues primeres tardes els alumnes van treballar agrupats de tres en tres (un alumne d'infantil, un de primària i un de secundària). L'última tarda va ser lliure, es podien reagrupar o bé anar amb qui volguessin, i es van convidar les famílies a participar del festival.

La cloenda va consistir en una actuació musical a càrrec de la coral de l'escola i de dos mestres que també són músics.

EL REFUGI

TOTA L'ESCOLA (EDUCACIÓ INFANTIL I
PRIMÀRIA)

Docents implicats: Anna Ariño, Ricard Reguant i
tot el claustre

Assessorament: Bruna Dinarès, David Oliva i
Montsita Rierola

Alumnes que hi participen: 21 alumnes

Els grups de cicle mitjà entomen i dinamitzen el projecte amb la resta d'alumnat del centres de la ZER, els quals es van implicant. Es decideix habilitar diversos espais on s'anirà reflectint el procés de treball que finalitzarà amb una performance.

Abans de començar a treballar en les diverses propostes, es realitza una recerca literària, que permet establir uns lligams de continguts i coneixements amb el tema que es vol treballar. Històries reflexives que permeten anar més enllà del concepte refugi, i que ens permet submergir-nos en el món de les emocions. "Plantejar què podem sentir més enllà dels sentits és una altra manera de sentir, i ens fa reflexionar sobre les informacions, i les injustícies, que no rebem de l'entorn per cap dels cinc sentits. Potser caldria parlar d'un sisè sentit quan percebem que un amic o amiga pateix, quan hi ha gent que fuig del seu país, quan hi ha gent que es queda deseparada, quan intuïm que està a punt de passar alguna de grossa o quan estimem i ens sentim estimats".

En aquest punt, comencem descobrint-nos a nosaltres mateixos partint del nostre primer refugi, el ventre matern, el qual ens dóna vida i ens arrela al segon refugi: la Terra.

També treballarem la nostra zona de confort o cuirassa, aquell aïllament i introspecció de la pròpia realitat. Una realitat personal que hem volgut vincular amb l'art, la foscor, la calidesa i l'esperança. Un art on la seva "última finalitat ha estat despertar l'ànima".

Cadascú amb la seva pròpia perspectiva ha donat sentit, curiositat i entusiasme a aquest projecte.

A la vegada, hem relacionat el projecte amb la defensa dels Drets Humans. Diversos conflictes bèl·lics que contribueixen a unes desigualtats cada cop més rellevants. Hem pogut observar la vida de les persones que fugen del seu país, refugiades en camps i comunitats. Descobrint les seves vivències, el seu llarg viatge i el futur ple d'esperança.

Entrant en debat sobre les guerres viscudes han sorgit dues propostes creades pels mateixos alumnes: una cançó i un poema, on es mostren els seus pensaments envers les situacions actuals, des d'una perspectiva subjectiva que aporta impacte i reflexió.

Altres de les propostes artístiques realitzades han estat:

- Refugi com a lloc físic/arquitectura/éssers vius
- Refugi de l'ànima: com em sento, allò que es converteix en el meu refugi.
- Refugi personal i intern: amistat, aficions, llocs, música...
- Refugi, tot pot esdevenir un refugi. Convertir objectes quotidians en refugis.
- Refugis naturals: minirefugis amb diversos elements naturals.
- Fugim? Què t'emportaries?
- Construcció de diversos refugis al bosc.

LES DIFERENTS EDICIONS

AE01 – ART I ESCOLA | ENTORN

Curs 2011–2012

Hi han participat 22 centres educatius i s'han portat a terme 28 projectes, amb un total de 2.155 alumnes implicats.

AE02 – ART I ESCOLA | TEMPS

Curs 2012–2013

Hi han participat 22 centres educatius i s'han portat a terme 26 projectes, amb un total de 2.325 alumnes implicats.

AE03 – ART I ESCOLA | XARXA

Curs 2013–2014

Hi han participat 26 centres educatius i s'han portat a terme 29 projectes, amb un total de 2.405 alumnes implicats.

AE04 – ART I ESCOLA | LLUM

Curs 2014–2015

Hi han participat 30 centres educatius i s'han portat a terme 35 projectes, amb un total de 3.200 alumnes implicats.

AE05 – ART I ESCOLA | BUIT

Curs 2015–2016

Hi han participat 28 centres educatius i s'han portat a terme 31 projectes, amb un total de 2.662 alumnes implicats.

AE06 – ART I ESCOLA | CAOS

Curs 2016–2017

Hi han participat 31 centres educatius i s'han portat a terme 37 projectes, amb un total de 3.300 alumnes implicats.

AE07 – ART I ESCOLA | TABÚ

Curs 2017–2018

Hi han participat 31 centres educatius i s'han portat a terme 34 projectes, amb un total de 3.425 alumnes implicats.

AE08 – ART I ESCOLA | REFUGI

Curs 2018–2019

Hi han participat 37 centres educatius i s'han portat a terme 38 projectes, amb un total de 3.322 alumnes implicats.

CENTRE EDUCATIUS QUE HAN PARTICIPAT A ART I ESCOLA (2011-2019)

Esc. Andersen, Vic (AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Ins. Antono Pous i Argila**, Manlleu (AE08) – **Esc. Barnola**, Avinyó (AE06-AE07-AE08) – **Esc. Bellpuig**, Sant Julià de Vilatorrada (AE04-AE08) – **Esc. Doctor Joaquim Salarich**, Vic (AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. Dr Robert**, Camprodon (AE01) – **Esc. El Cabrerès**, L'Esquirol (AE02-AE04) – **Esc. El Carme-Vedruna**, Manlleu (AE07-AE08) – **Esc. El Castell**, Tona (AE01) – **Esc. El Despujol**, Masies de Voltregà (AE05) – **Esc. El Guillem de Mont-rodon**, Vic (AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. El Gurri**, Taradell (AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **C. El Roser**, Sant Julià de Vilatorrada (AE01-AE02-AE03-AE07-AE08) – **Esc. El Roure Gros**, Santa Eulalia de Riuprimer (AE03) – **Esc. El Vinyet**, Solsona (AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. Els Castanyers**, Viladrau (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. Els Pins**, Cabrianes (AE06) – **Esc. Els Ventets**, Collsuspina (AE08) – **EEE Estel**, Vic (AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. Farigola**, Seva (AE04) – **Esc. FEDAC Pare Coll**, Vic (AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Ins. Gurb**, Gurb (AE03-AE04) – **Esc. Ildefons Cerdà**, Centelles (AE03) – **Ins. Jaume Callís**, Vic (AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE08) – **Esc. Joan XXIII**, Balenyà (AE01) – **Esc. Joan de Palà**, La Coromina (Cardona) (AE08) – **Esc. Josep Maria Xandri**, Sant Pere de Torelló (AE08) – **Esc. L'Agullola**, Rupit (AE06-AE07-AE08) – **Esc. L'Era de Dalt**, Tona (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. L'Espill**, Manresa (AE03-AE05) – **C.E. La Font**, Vic (AE06) – **Esc. La Montjoia**, Sant Bartomeu del Grau (AE04-AE08) – **EB La Pitota**, Prats de Lluçanès (AE06-AE07-AE08) – **Ins. La Plana**, Vic (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. La Roca**, La Roca del Vallès (AE01) – **C. La Salle**, Manlleu (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE08) – **Esc. La Sínia**, Vic (AE01-AE02) – **Esc. Les Escoles**, Gurb (AE01-AE02) – **Ins. Les Margues**, Calldetenes (AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE08) – **Esc. Les Pinediques**, Taradell (AE01-AE02) – **Esc. Lluçanès**, Prats de Lluçanès (AE07) – **Ins. Manresa Sis**, Manresa (AE07) – **C. Mare de Déu de la Gleva**, Les Masies de Voltregà (AE06-AE07-AE08) – **Esc. Mare de Déu del Sòl del Pont**, Roda de Ter (AE01-AE02) – **Esc. Miquel Martí i Pol**, Lliçà d'Amunt (AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Ins. Miquel Martí i Pol**, Roda de Ter (AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Ins. Moianès**, Moià (AE05-AE06-AE08) – **Esc. Mossèn Cinto**, Folgueroles (AE01-AE03-AE04) – **Esc. Muntanyola**, Muntanyola (AE04-AE05-AE06-AE07) – **EEE Ramon Suriñach**, Ripoll (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. Rellinars**, Rellinars del Vallès (AE04-AE05) – **Esc. Rocaprevera**, Torelló (AE02-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **C. Sagrat Cor de Jesús**, Vic (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **C. Sagrats Cors**, Centelles (AE01-AE02) – **Esc. Sant Esteve**, Vall de Torroella (AE08) – **Esc. Sant Marc**, Calldetenes (AE04) – **C. Sant Miquel dels Sants**, Vic (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. Sentfores**, Vic (AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. Sesmon d'Oló**, Santa Maria d'Oló (AE06) – **Ins. Taradell**, Taradell (AE01-AE02-AE03-AE04) – **Esc. Tomàs Raguer**, Ripoll (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Ins. Tona**, Tona (AE02-AE03-AE07) – **Esc. Vedruna**, Tona (AE01-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. Vedruna-L'Escorial**, Vic (AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08) – **Esc. Vic Centre**, Vic (AE01-AE03-AE04).

**PARTICIPANTS EN L'ASSESSORAMENT
DEL PROJECTE ART I ESCOLA
(2011 – 2019)**

ACVic Centre d'Arts Contemporànies

(AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08)

Centre de Recursos Pedagògics d'Osona

(AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08)

Cal Gras

(AE06-AE07-AE08)

Col·legi d'Arquitectes. Delegació d'Osona

(AE03-AE04-AE05-AE06-AE07)

Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic

(AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08)

Escola d'Arts Plàstiques de Torelló

(AE01-AE02-AE03-AE04-AE06-AE08)

Ex Abrupto

(AE05-AE06-AE07)

Fundació Privada Osona Formació i Desenvolupament

(AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06)

H. Associació per a les Arts Contemporànies

(AE04-AE05-AE06-AE07-AE08)

Idensitat

(AE03-AE05)

La Farinera, Centre d'Arts Visuals

(AE01-AE02-AE03)

Materials educatius

(AE04-AE05-AE06-AE07)

Morir de Frío

(AE04-AE05)

PAKDART

(AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08)

Taller Isa Baset

(AE07-AE08)

Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya

(AE01-AE02-AE03-AE04-AE05-AE06-AE07-AE08)

ASSESSORS I MEMBRES DE L'EQUIP D'AE:

Aina Roca, Alba Vilamala, Alícia Casadesús, Amanda Núñez, Anna Dot, Anna Prat, Arnau Vernis, Assumpta Cirera, Blai Marginedas, Bruna Dinarès, Bruna Sadurní, Carles Arumí, Carmen García, David Casals, David Oliva, David Segalés, Dolors Rusinyol, Elisabet Wenceslao, Elisenda Soler, Ester Polo, Eudald Alabau, Eva Marichalar, Ferran Blancafort, Fina Padrós, Francesc Xavier Albert, Imma Verdaguer, Isa Basset, Jaume Vendrell, Joan Peiron, Jordi Lafon, Juan Carlos Moreno, Laia Ramos, Lluís Tomàs, Maite Palomo, Marià Dinarès, Marta Postico, Marta Ricart, Mercè Iglésias, Mia Guiteres, Miquel Pérez, Miquel Sitjà, Míriam Llumà, Montse Martínez, Montse Sucarrats, Montsita Rierola, Natàlia Gonzalo, Neus Larred, Neus Martí, Núria Baranera, Núria Comes, Palma Lombardo, Paquita Clot, Pep Padrós, Quim Moya, Quim Sosa, Quique Giménez, Ramon Parramon, Raquel Vila, Sandra Sardà, Sol Roca, Teresa Font, Toni Cirera, Toni García, Txelo Gutiérrez.

ASSESSORS D'AE08

Alícia Casadesús, Bruna Dinarés, David Oliva, Eli Soler, Eudald Alabau, Ferran Blancafort, Fina Padrós, Isa Basset, Jordi Lafon, Juan Carlos Moreno, Marià Dinarès, Mercè Iglésias, Montsita Rierola, Neus Larred, Paquita Clot, Quim Moya, Quique Giménez, Sandra Sardà, Sol Roca, Teresa Font, Tuti Cirera i Txelo Gutiérrez.

ART I ESCOLA A GRANOLLERS

Art i Escola també s'ha dut a terme al Vallès Oriental amb un programa **impulsat per la Fundació AC de Granollers**, amb les assessores **Glòria Giménez i Núria Nia**.

Enguany hi ha participat l'Escola Ferrer i Guàrdia, l'Institut Ginebró, l'Escola Jaume Balmes, l'Institut Lauro, l'Escola Lledoner, l'Institut Marina, Escola Mestres Montaña, l'Escola Pereanton i l'Institut El Vern.

Art i Escola és possible gràcies a:

SP25 ARQUITECTURA

ACVIC
CENTRE D'ARTS
CONTEMPORÀNIES

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Servei Educatiu d'Osona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ajuntament de Vic

Associació per a les
Arts Contemporànies

ACVIC
CENTRE D'ARTS CONTEMPORÀNIES

Sant Francesc 1. 08500 Vic

Tel +34 93 885 37 04

www.acvic.org · info@acvic.org

MÉS INFORMACIÓ DEL PROJECTE

artiescola.cat

#artiescola